

Zdravíme paní
I. JEMETZ,
New York

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

TUESDAY, MAY 22, 1990

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ÚTERÝ 22. KVĚTNA 1990 - Čís. 38

MOSKVA - Sovětský svaz

V maratonských jednáních vedených americkým státním tajemníkem Jamesem A. Bakerem III. se sovětským ministrem zahraničí Eduardem Ševardnadzem byly v sobotu 19. května překonány hlavní překážky stojící v cestě uzavření dohody o strategických nukleárních zbraních. Po skončení vyjednávání bylo oznámeno uzavření historické úmluvy o drastickém snížení zásob amerických i sovětských chemických zbraní. Obě strany jsou nyní v postavení dokončit po vyrovnání ještě stávajících rozdílností vypracování celkového rámce dohody o snížení počtu dálkových atomových zbraní, aby návrh dohody byl připraven k předložení na vrcholné schůzce prezidenta Bushe s prezidentem Gorbačovem na konci měsíce. Jednání byla velice úsilovná, že státní tajemník musel prodloužit svoji návštěvu Moskvy o další den. Konferoval také po pět hodin přímo s vůdcem Sovětského svazu Michailem Gorbačovem. Státní tajemník Baker po skončení jednání ale upozornil, že Sověti neukázali žádnou ochotu uzavřít kom-

Pokračování na str. 2

Muž, který byl označen za komunistu, je nucen projít posměvačným davem lidí v Bukurešti v Rumunsku minulou sobotu. Protlkominističtí demonstranti manifestovali v hlavním městě skoro po celý měsíc.

PRIORITY

K. Moudrý - RFE

Začala volební kampaň - a jak jsme už několikrát slíbili vám - sobě - budeme se snažit být přísně nestranní. První svobodné volby po tolika letech jsou pro Československo nejdůležitějším aktem posledních dlouhých desetiletí a bylo by jistě velkou chybou podceňovat je jen proto, že jejich výsledky budou platit v uvozovkách pouze dva roky". Právě proto, že zmíněné dva roky jsou doba dlouhá, dvakrát třista šedesát pět dní - a to hodinu po hodině, by k nim občané měli přistupovat vážně, jako k prvnímu velkému politickému a občanskému aktu.

V dnešní době veškerý sentiment po sametové revoluci, která sama sebe označila poněkud nešťastně a hlavně zavádějícím způsobem, jsou svobodné volby první - a na dva roky poslední - příležitostí, jak určit polohu startovní čáry, jak se rozejít s minulostí a jak připravit budoucnost. Parlament složený z nekompetentních nebo lhostejných nebo neschopných poslanců by sám od sebe brzdil rozumný vývoj. Ztráta dvou let by se nakonec mohla ukázat ztrátou dlouhodobou.

Začala volební kampaň a lze předpokládat, že se odehraje se všemi symptomy nedostatku takového klání, neboť neprobíhá v politicky a ekonomicky stabilizované zemi. Volební boj bývá - podle zvyklostí té

Černý obchod kvete

Suddeutsche Zeitung

Následující příspěvek by snad patřil do naší turistické přílohy. Patřil by, ale nepatří, i když lidé, o kterých bude řeč, toho na svých cestách hodně vidí. Jim ovšem nejde o cestování, ale o obchod. To uslyšíte hned sami. Přeložíme vám podstatné části článku, který v těchto dnech otiskl západoněmecký deník Suddeutsche Zeitung. Pojednává o novodobém druhu v podstatě vlastně nelegálního obchodování soukromníků mezi Pekingem a Berlínem.

Kde jsou ty doby, kdy po takzvané "hedvábné cestě", po které v minulých časech namáhavě putovaly karavany velbloudů a mezků, naložené drahocennými látkami, perlami a jiným exotickým zbožím z daleké Číny do evropských obchodů. Je ta tam, i když trasa zůstala stejná. Dá se ovšem udělat mnohem pohodlněji v železničních vagónech přes Mongolsko, Sovětský svaz až do dnes už ne tak hermeticky rozděleného Berlína na nádraží Friedrich Strasse. Černý obchod vzkvétá jako poušť po dešti. "Nemohu si stěžovat," tvrdí mladý Polák André na barové stolicce v hotelu "Bayan Gol" v Ulan Batoru, kde je také jediná diskotéka v celém mongolském hlavním městě. A dodává: "Hodně cestuji, přitom si slušně vydělám a čas od času se i dobře povabím." Obchodovat podle jeho slov není těžké. V

Pokračování na str. 5. Pokračování na str. 2

Květen, měsíc čsl. svob. tisku

Číně je možno koupit přehršel laciného zboží, které se dá v západní Evropě obratem ruky výnosně zpeněžit. Od času, kdy padla Berlínská zeď, je vlastně bez problému převézt zboží od prodáváče k zákazníkovi. Navíc pak mají obyvatelé ještě nedávno takzvaných socialistických zemí tu výhodu, že ve srovnání se západoevropany mohou cestovat nesrovnatelněji laciněji. Tak například podle zprávy v listě *Suddeutsche Zeitung* zaplatil student Daniel za železniční lístek z Ulan Batoru do Pekingů a zpět na černém trhu pouhých třicet amerických dolarů, což je jen zlomek toho, co by musel vydat kdokoli ze západních zemí. Ne jinak je to i s poplatkem za transibiřskou železnici, či dokonce za letenku z Prahy do Ulan Batoru. Není se proto čemu divit, že místenky na vlak z Pekingů do hlavního města Mongolska jsou dva měsíce dopředu vyprodány do posledního místečka. Většina těchto takzvaných obchodních cestujících je pak ze střední a východní Evropy. Ale není to doprava jenom po kolejích. Na malém letišti mongolského hlavního města sedí každodenně větší počet polských mladistvých s taškami plnými hedvábných látek a čekají na nejbližší možné spojení do Moskvy. Jejich obchodní kalkulace je nadmíru jednoduchá. Metr čistého hedvábi nakoupený na černo v čínské textilce stojí devět Yuanů. Na Západě látku pak bez potíží prodám na trojnásobek. Takový nákup je v Čínské lidové republice sice ilegální ale naprosto běžný. 9 Yuanů je totiž víc než co platí za metr továrně státní výkupné. Rozdíl si ponechají dělníci. Navíc pak ten, kdo může platit v západních valutách, vydělává navíc i na výhodném směnném kursu.

Zcela bez námahy ale tento novodobý černý trh se přece jen neobejde. Poslední etapu mezi Varšavou a východoberlínským nádražím na Friedrich Strasse musí nelegální podnikatelé většinou vystát v naprosto přeplněných vlacích. Někdy to je i 16 hodin a to ani pro mladého člověka není žádná pohoda - končí zpráva pekingského dopisovatele Reuterovy tiskové kanceláře, otištěná v západoněmeckém deníku *Suddeutsche Zeitung*.

Co k tomu dodat? Snad jen to, že tyto na první pohled lákavé, výnosné a dobrodružné transakce jsou v podstatě nekalé a nemusí se vždy obejít bez následků. Ovšem nepřestanou, dokud nebude zrušeno státem plánované hospodářství, všemožná zvýhodňování jedné skupiny nad druhou a v neposlední řadě dokud se neuskuteční volná směnitelnost peněz.

**Vážení čtenáři,
prosíme, abyste laskavě vzali na vědomí, že
noviny ve čtvrtek 24. května nevyjdou.
Náhradou za ně je rozšířené úterní a nedělní
- 27. V. 90 vydání Hlasatele.**

Zprávy ZE SVĚTA

POKRAČOVANÍ ZPRÁV

promis v otázce snížení konvenčních sil v Evropě. Sovětský ministr zahraničí Ševardnadze před novináři prohlásil, že Sovětský svaz je si jist, že dohoda o nukleárních zbraních - Start by mohla být podepsána ještě před koncem tohoto roku. Sovětský maršál Sergej Achromějev, který je poradcem Gorbačova v otázkách národní bezpečnosti řekl, že oba národy překonaly své rozdílné postoje o tom, jak omezit počet ze vzduchu odpalovaných raket s plochou dálkou letu, počet dálkových bombardovacích letadel a raket s plochou dráhou letu odpalovaných z lodí nebo ponorek. V rámci moskevských jednání byly také dohodnuty některé menší úmluvy týkající se rozšíření americko-sovětské spolupráce v různých sférách jako zahraniční obchod, letecká doprava, výzkum vesmíru, životní prostředí; celý tento soubor úmluv bude podepsán při vrcholné schůzce Bushe s Gorbačovem.

***

Reformní zákonodárci pozdrželi volbu prezidenta Ruské sovětské republiky (největší ze všech sovětských republik), aby tak zabránili prosazení hlavního rivala Borise Jelcina do tohoto úřadu. Kdyby Jelcin zvítězil v těchto volbách, stal by se legitimním národním soupeřem sovětského prezidenta Gorbačova. Parlament odmítl v poměru hlasů 495-494 provést okamžitou volbu nového prezidenta Ruské sovětské republiky, protože v tom případě by měl velikou výhodu současný ministerský předseda oné republiky Alexander Vlasov. Na sobotním zasedání 19. května členové parlamentu Ruské republiky podali návrh na vypracování ústavního dodatku, který by dával přednost zákonům republiky před zákony celého Sovětského svazu. Kdyby byl tento návrh přijmut, dramaticky by snížil moc federální sovětské vlády. Parlament Ruské republiky, která má 52 procent celkového počtu obyvatel Sovětského svazu a rozlohou zahrnuje tři čtvrtiny celé země, by pak mohl prosazovat daleko radikálnější reformy než chce Gorbačov. Autor návrhu ústavního dodatku a vedoucí sociálních demokratů Oleg Rumjancev řekl, že podle jeho názoru by návrh měl být schválen ještě začátkem tohoto týdne. Návrh se vlastně rovná vyhlášení svrchova-

nosti republiky.

***

List komunistické strany Pravda otiskl vysoce kritický dopis podepsaný Olgou Iščenkovou, v němž je prezident Gorbačov obviněn z neúspěchu a ze zbavení sovětského lidu iluzí. Autorka, která vystoupila z komunistické strany, brala v potaz Gorbačovovu schopnost vést národ a uvedla, že ztratil důvěru lidu. I když zveřejnění dopisu bylo doprovázeno otištěním politického komentáře, v němž byl Gorbačov obhajován, celá akce je považována za manifestační projev konzervativních sil v sovětské komunistické straně proti Gorbačovovi a jeho reformním snahám.

VILNO - Litevská republika

Litevská ministerská předsedkyně Kazimiera Prunskienová naléhala při mimořádném zasedání litevského parlamentu, aby deklarace o vyhlášení nezávislosti Litvy nebylo odročeno navzdory požadavku Gorbačova, protože jak odročení, tak i odvolání této deklarace by vrátilo tento baltický stát do područí Moskvy. Prunskienová se vrátila ze dvoudenní návštěvy Moskvy, kde jednala po skoro dvě hodiny přímo s Gorbačovem. Po schůzce ohlásila, že Litva nezruší své vyhlášení nezávislosti, ale že na mimořádném zasedání litevského parlamentu bude uvažováno o odročení platnosti řady zákonů, jež dávají přednost zákonům litevským před zákony Sovětského svazu.

BONN - Západní Německo

Představitelé jednotlivých západoněmeckých států schválili plán kancléře Helmuta Kohla investovat 70 miliard dolarů do Východního Německa na připravení východoněmecké zničené ekonomie pro sjednocení obou německých států. V pátek 18. května pak ministři financí východního a západního Německa podepsali dohodu o jednotné měně a jednotné ekonomii. Jediným platidlem po 2. červenci bude západoněmecká marka a nastane přeměna hospodářského socialistického a centrálně řízeného systému ve Východním Německu na volnou tržní ekonomiku. Dokument podepsal Theo Waigel za Německo západní a Walter Romberg za východní. Slavnostnímu aktu přihlížel nejen kancléř Kohl, ale také východoněmecký ministerský předseda Lothar de Maiziere.

*When you have questions
about investing...*

see the

Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road
Chicago, Illinois 60650

6001 West Ogden Avenue
Chicago, Illinois 60650

Phone 656-2000

DEPOSITORS
INSURED UP TO
\$100,000

Member
FDIC

Czechoslovak Daily Herald

Established 1891 **The Denny Hlasatel**

6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

Tel.: (708) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Ill.

Published Tuesdays,

Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):

		KANADA: in U.S. dollars	
		DAILY and SUNDAYS	
DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAYS ONLY (nedělní, pouze)	(Denní a nedělní)	SUNDAY ONLY (nedělní, pouze)
3 months 22.00 dol.	12.00 dol.	3 months 28.00 dol.	14.00
6 months 40.00 dol.	22.00 dol.	6 months 50.00 dol.	25.00
12 months 78.00 dol.	40.00 dol.	12 months 95.00 dol.	45.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme dva dolary.

OVERSEAS:
in U.S. dollars

3 months	32.00	18.00
6 months	60.00	30.00
12 months	115.00	58.00

Pokračování zpráv

Sovětský svaz zastavil částečné stahování svých vojenských jednotek z Východního Německa, protože v Sovětském svazu není pro vojáky žádné ubytování. Mnozí vojáci žijí ve stanech, protože kasárna jsou přeplněna při navracení se sovětských vojáků z Československa a z Maďarska. Zastavení odchodu sovětských vojáků potvrdil východoněmecký ministr obrany Rainer Eppelmann, který ale udal za důvod obavy Moskvy z nevyrovnanosti vojenských sil v Evropě.

MANAGUA - Nikaragua

Nikaragujská vláda ukončila stávkou veřejných vládních zaměstnanců podepsáním dohody o zvýšení platů a o zajištění zaměstnání. Stávka trvala šest dní a stávkující obsadili řadu vládních budov. Stávkující však neprosadili svůj hlavní požadavek, aby vláda odvolala prezidentský dekret rušící sandinistický zákon o veřejných zaměstnancích. Zvýšení platů činí na měsíc květen 100 procent, ačkoliv stávkující požadovali 200 procent.

***

Nikaragujská protivládní bojovníci kontras vydali dokument podepsaný náčelníkem generálního štábu kontras Israelem Galeanem, v němž žádají zahájení nových rozhovorů týkajících se dohody o odzbrojení, jež byla podepsána v dubnu tohoto roku. Contras zastavili své odzbrojování a za důvod uvedli atmosféru nejistoty a společenské nestability. Prozatím teprve jen asi 1000 příslušníků kontras odevzdalo své zbraně, většinou zbraně zastaralé. Celkový počet ozbrojených kontras činí podle odhadu 11.000 mužů. První místopředseda nikaragujského parlamentu a činitel z koalice UNO prezidentky Chamorrové Luis Sanchez prohlásil, že nepřekvapila ani sandinisty vedená stávka, ani odmítnutí kontras dále skládat své zbraně.

BELEHRAD - Jugoslávie

Jugoslávský kolektivní prezidentský úřad vydal málo zastřené varování určené Chorvatské a Slovinské republice. Tvrdí se v něm, že budou podniknuty potřebné kroky k udržení hluboce rozdělené země pohromadě. Chorvatsko i Slovinsko zbavilo v

posledních volbách komunisty moci a hrozí odtržením se od federace. 16. května převzala na Slovinsku moc první nekomunistická vláda od skončení II. světové války a nový ministerský předseda Lojze Peterle okamžitě prohlásil, že bude usilovat o svrchovanost Slovinska v Jugoslávii.

Zprávy AMERICKE

WASHINGTON - Spojené státy

Prezident Bush na televizi vysílané tiskové konferenci žádal kongres o urychlené schválení finanční pomoci Nikaragui a Panamě ve výši 800 milionů dolarů, protože situace v Nikaragui je kritická a Panama je v zoufalém postavení.

***

Spojené státy již nepožadují na svých spojencích v Severoatlantickém obranném paktu NATO zvýšení jejich obranného rozpočtu o 3 procenta ročně. Pentagon změnil svoji politiku v tomto směru v důsledku umenšené hrozby útoku na NATO ze strany Sovětského svazu a zemí Varšavské smlouvy.

***

Podle zprávy americké Ústřední zpravodajské služby (CIA) budou se ekonomické problémy ve východní Evropě zvěšovat, dojde k recesi, bude nezaměstnanost a nedostatek spotřebního zboží. Ve zprávě se praví, že nově se vynořující demokracie ve východní Evropě budou zmítány nepokoji, když lid těchto zemí nebude ochoten po několik příštích let strádat.

***

Jihoafričtý prezident F. W. de Klerk navštíví Bílý dům 18. června. Představitelé černochů to považují za urážku, protože vůdce jihoafričtí organizace Afrického národního kongresu - Nelson Mandela - se setká s prezidentem Bushem až 25. června.

Kouření

Josef Kejha

Jak jsem této neřesti unikl? Samozřejmě, že jsem to již jako dvanáctiletý také zkusil. Jakmile jsem byl doma sám, vrhl jsem se na otcovu krabičku s cigaretami. Tenkrát bývala i balení po 100 kusech, která můj otec, co by silný kuřák, většinou kupoval. Nemusel jsem se tedy obávat, že by mohl zpozorovat úbytek menšího množství. Tedy sotvaže rodiče odešli do kina, zapálil jsem si "SPORTKU" a pilně bafal s obličejem asi tak důležitým jako "Co stojí svět". Kouř jsem sice nepolykal, ani hluboce nevdechoval, zato však jsem při tom bání ještě holdoval jiné vášni a to hltání detektivek se "Světovým detektivem Tomem Sharkem", což mi bylo tenkrát, jako většině kluků přísně zakázáno.

Obsah těchto Sharkovek nebyl nijak zlý nebo škodlivý, celé nebezpečí spočívalo vlastně jen v tom, že takovému malému čtenáři zbývalo pak jen málo času a ještě méně chuti pro povinnou školní četbu. Ostatně se musel odečíst i čas spotřebovávaný sportem nebo zamilovaností. Proto většina pánů učitelů nepřála ani knihám od Karla Maye. Obvykle netrvalo dlouho a já byl zahalen do hustých oblaků kouře, která jsem pro jistotu musel rozehnat a likvidovat již půl hodiny před pravděpodobným koncem představení v kině. Otevřel jsem okno a i dveře na chodbu. Dveřmi jsem pak musel několik minut pilně mávat, abych dosáhl průvanu a vyhnal kouř ven. No byl to hotový tělocvik.

Jestli tatínek mizení cigaret přece jen zpozoroval, to nevím, protože nic neříkal, ale jednoho dne zmíněná krabička s cigaretami na kredenci již nebyla. Nezbyvalo mi tedy nic jiného, než si cigarety kupovat, což bylo pro mne drahým špásem. Na tenisu jsem si všiml, že velcí páni kouřili jiné cigarety než můj otec. Byly to "EGYPT" za 30 haléřů, světle růžově, zeleně, modře, žlutě zbarvené "IRIS" se stříbrným nebo zlatým proužkem za 50 haléřů, nebo dokonce "STAMBUL" za 1,-Kč, které měly dvounásobnou tloušťku a honosily se zvláště širokým zlatým proužkem. Od všech těchto luxusních druhů jsem vyzkoušel menší množství, čím byly dražší a nápadnější, tím jsem si připadal důležitějším, ačkoliv jsem si nemohl troufnout před někým se naparovat.

Jedna Koruna byla tenkrát pro mne spousta peněz, za to jsem mohl dostat teplého vuřta s hořčicí a houskou. Za dva takové odřeknuté vuřty byla k máni jedna Sharkovka s lákavým obrázkem na obalu. Když jsem měl pohromadě pět takových detektivek, šel jsem na kole do města a nechal si tento poklad svázati, čímž byly Sharkovky doma méně nápadné a podezřelé. Samotné toto vázání mne přirozeně stálo dalších pět obětovaných vuřtů.

Nemyslete si ale, že jsem o velké přestávce jidával jen vuřty, ne, vuřty mi sloužily jen jako přepočítávací, porovnávací kurs pro rozličná klukovská vydání. Z domova jsem míval chléb s máslem nebo se sádlem a denně jsem dostával jednu Korunu na různé dobrotky, které jsem si cestou do školy mohl koupit, jako velký nadívaný rohlík, malou vánočku, nebo pak u školníka zmíněného vuřta.

Musel jsem si proto brzy rozmyslet, zač bych raději měl své kapesné obětovat, zda za něco, co se ve vzduchu rychle rozplyne a to dokonce při velkém nebezpečí, nebo za něco trvalejšího!

K mému štěstí byla miska s Tomem Sharkem na váze těžší, takže jsem se rozhodl investovat své peníze "do knih". Tím jsem zvolil menší zlo, ze kterého jsem za dva až tři roky vyrostl, kdežto neřest kouření by mne asi doprovázela až do smrti.

Odstranit strany, to je právě zásada diktatury. Demokracie znamená strany, znamená, že lidé mají právo na různé zájmy a ideály a že se musejí dohodnout.

A Švehla

Schůze Sparty

Členská schůze se koná v úterý dne 22. května 1990 v naší klubovně, 5700 záp. Čermákova třída - Cicru.

Na programu máme piknik, který se bude konat v neděli dne 10. června v zahradě cis. 2. Na 29. ulici a Des Plaines Ave.

Vyzýváme všechny členy, aby se na schůzi dostavili. Schůze začne v 8:00 hod. večer.

Český Domov

OZNAMUJE SVOU

ZAHRADNÍ SLAVNOST

v Den Zdobení Hrobů

V PONĚLÍ 28. KVĚTNA 1990, která se bude konat pod velkým stanem na parkovišti, 5061 N. Pulaski Road v Chicagu. Průvod začne v 9:30 ráno a půjde na sever po Pulaski Road na Český národní hřbitov. Zábava se slavnými "Polkateers," ruční práce, domácí pečivo, lístky na výhry a oběd s pečenou vepřovou, lamedlíky, zelím a desertem - to vše bude k dostání za nominální ceny. Přátelé a rodiny rezidentů i ostatní občané jsou zváni, aby s námi strávili odpoledne. Přijďte at' slunce svítí nebo prší!

Nutnost zajímat se o Kanadu

Anthony Harrigan

Američané zcela správně věnují podstatnou pozornost překvapujícímu vývoji situace ve východní Evropě, ale zanedbávají vážné situace ve svém sousedství. Jednou z nich je rozvíjející se ústavní krize v Kanadě.

Americká veřejnost vždycky zanedbává a nezajímá se o problémy svého velkého severního souseda. V amerických sdělovacích prostředcích se objevuje málo zpráv o Kanadě. Kanada je stále ještě považována za zemi Královské kanadské jízdní policie a transkontinentálního cestování vlakem. Kanada je jednoduše brána za jistou, což je veliký omyl.

Američané by měli vědět něco o dohodě uzavřené na Meech Lake. Je to souhrn ústavních dohod vypracovaný ministerským předsedou Mulroneym a ministerskými předsedy desíti kanadských provincií. Na podkladě těchto úmluv by se mělo dostat francouzsky mluvící provincii Quebec mimořádného postavení v kanadské konfederaci. Dohoda nebyla schválena a možná, že ani nebude, protože proti ní roste veřejný odpor v různých částech Kanady.

Po desetiletí se kanadský politický život soustřeďoval na roli Quebecu. Kanadané francouzského původu trvali na dvojazyčnosti ve veřejných službách a to i v oblastech, kde nebyli žádní francouzsky mluvící občané. To podráždilo anglicky mluvící Kanadu. Je ironické, že Ukrajincům, jejichž jazyk je třetím kanadským jazykem a hlavním jazykem v částech západní Kanady, se nedostává žádného zvláštního uznání. Kanadská vláda po léta ustupovala požadavkům Quebecu. A quebecká vláda prosazuje ještě větší speciální zacházení, místo, aby byla vděčná. A omezuje používání anglického jazyka v Quebecu. Mnozí Kanadané již mají dost quebeckých požadavků. Někteří říkají, že Quebec by se měl osamostatnit, když si to přeje. A rodí se nová politická strana - Reformní strana Kanady. Ostře se staví proti Meech Lake dohodě. Proč by se Američané měli o toto zajímat; Protože každá změna v politické struktuře našeho dobrého souseda na severu může mít vliv na americko-kanadské vztahy. Kanada je předním obchodním partnerem Ameriky. Spojené státy mají mimořádné vztahy s kanadskou vládou, které se týkají obrany. Američané by ani nemysleli na zasahování do kanadských politických debat, ale byli by znepokojeni, kdyby Quebec nastoupil svoji separatistickou cestu a rozvinul vlastní zahraniční a obrannou politiku. Silná a sjednocená kanadská konfederace slouží Američanům. Američané ale musí také rozpoznat, že existuje hranice, za které Kanadané jsou ochotni jít aby usmířovali separatisty v Quebecu.

Kanada musí čelit jiným vnitřním napětím. Před několika lety kanadská vláda Pierra Trudeau zdůrazňovala mnohokulturnost. To podkopalo kanadskou totožnost. Je tu stále nebezpečí, že kanadská společnost se rozpadne etnicky nebo kulturně. V Britské Kolumbii vzrůstá přítomnost Asijců. A jak se přibližuje doba, kdy čínské komunistické autority převezmou vládu nad Hong Kongem, poroste nátlak na kanadskou vládu, aby přijala velké množství hong kongských uprchlíků. Již nyní přítomnost Číňanův Britské Kolumbii působí podstatné napětí. Jelikož Kanada má pouze 25 miliónů obyvatel, změny v kanadské demografii mají daleko větší dopad než ve Spojených státech se 250 milióny lidí.

Tyto problémy podtrhují skutečnost, že Američané se potřebují více starat o Kanadu a seznámit se s kanadskými veřejnými problémy. V amerických školách by se měly vyučovat dějiny Kanady. Je to daleko závažnější než studium jiných daleko vzdálenějších zemí.

Co se u nás děje?

Karel Moudrý - RFE

V těchto týdnech vám už Svobodná Evropa nemůže nabízet řadu čerstvých a doma zamlčovaných informací. Naopak - informační exploze pokračuje směrem k demokratickému normálu - a čtenář, posluchač nebo divák, který by si chtěl udělat - podle sdělovacích prostředků - obrázek politického průběhu dne, by nestačil všechno zkonsumovat, natož pak shrnout.

Je to ovšem o mnoho radostnější konstatování, než naše dřívější úloha jednoho z mála informátorů veřejnosti. Bylo ted' jistě příjemné probudit se do nedělního rána a slyšet z rozhlasu náboženskou úvahu o prioritě služby nad panováním. V minulých letech se posluchači rozhlasu mohli o Velikonocích dozvědět snad jen to, že národy namalovaly kraslice a vesele se potom proháněly po městech i vsích s pomlázkou v ruce.

To bylo v časech, kdy Ludvík Vaculík pletl velikonoční pomlázku na tehdejší vládu - i na nás. Na vládu ze zásadních a trvalých důvodů a pohnutek, na nás za zmizelou větu z fejetonu.

Kdo bude příští rok plést pomlázku na nově zvolenou vládu, v prvních svobodných volbách po desetiletích komunistické tragikomedie u volebních uren, uvidíme napřesrok.

Důvodů i pohnutek bude možná i pak dost, dědictví po více než čtyřicetileté komunistické vládě je otřesné, at' si to už přiznáme nebo ne.

Plést na vládu pomlázku je jedna věc, druhá věc - viděno z vládního hlediska bude dokázat napravovat obrovité škody způsobené diletanstvím, ignorancí - a mnohdy i zlými úmysly - vlády předcházející.

Má být vyhlášen program ekonomické reformy, podle slov předsedy Státní plánovací komise - dojde k vyhlášení tzv. "minimálního plánu", který má prozatím stabilizovat dosavadní vývoj ekonomiky.

Poněkud hrozivě zazněla slova o využití "tradičních plánovaných nástrojů." Jejich tradici občan dobře zná - a tak minimální útěchou snad je, že dojde i "k využití nástrojů, které budou odpovídat postupu hospodářské reformy." To byl citát, z něhož posluchači těžko ovšem dešifrují, co se to vlastně stane.

Na konkrétní podobu programu se jistě poptá domácí svobodný tisk; především jej ocení či neocení občan, poplatník, zaměstnanec nebo čerstvý podnikatel.

Obecně se už většina lidí shodla na tom, že situace po komunistické vládě je - ne-li katastrofální, pak velice vážná - a došlo - v praxi onoho pestrobarevného všedního dne - k podobné explozi, jakou byl výbuch nashromážděných stesků, bolestí a křivd.

Někde už museli zakázat horečný pouliční prodej, přičemž se nabízí západní příklady, které organizací trhů, od bleších až po mamutí, vyřeší nedůstojnost, chaos a zmatek na míru zcela snesitelnou - ba navíc - takové trhy tvoří nejenom užitečná, ale i romantická zákoutí mnohých měst. Romantiku kalí samozřejmě všudypřítomnost městských podsvětí, ale s tou se obyvatelé musejí smířovat - a starosti o zachování příslušných mezí přenechávají policii.

V Československu došlo i k bitkám "punkáčů" s Vietnamci - ale také to bude patřit k obrazu života, doufejme že ne denně. K něčemu podobnému docházelo jistě i dříve, jen ve sdělovacích prostředcích bylo tenkrát místo spíše pro informaci, že mladí se už nemohou dočkat prvomájového průvodu.

Aniž bychom chtěli zlehčovat problém českého i slovenského rasismu - v různých podobách - problém nikterak malý a nedůležitý - svobodné sdělovací prostředky inklinují všeobecně k výběru negativních zpráv - a to z prostého důvodu. Titulek o řetězové autonehodě upoutá více než zpráva, že úředník spořitelny poté, co dokončil svou práci, dorazil - bez nehody k večeri.

V Československu je svoboda tisku na samém počátku - a obraz země se bude měnit - podle způsobu a výběru informací. Například - jak se zdá zvnějšku - společnost se - at' už z těch či oněch důvodů - hromadně nevzrušuje tím, že padlo bývalé vedení strany i státu, ale zdaleka nepadl systém.

Navštivte svobodné ČESKOSLOVENSKO 1990

Skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga či New Yorku za nejlevnější ceny.

Data odletů: 25. května, 7., 21., 25. a 28. června, 5. a 19. července, 2., 16. a 30. srpna, 7., 15. a 27. září.
Pobyt je na 16, 21 a nebo na 30 dní a může být prodloužen až na 90 dní.

Do Frankfurtu za snížené ceny:

do 31. května a od 1. října do 31. října 529.00 dol.
Od 1. června do 30. září 599.00 dol. plus daň.

Pronajmutí aut ve Frankfurtu a ve Vídni za velmi výhodné ceny.

Zavolejte a nebo napište o podrobné informace!

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

SIŇCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti
6000 West Cermak Road.
2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

či oně země - skutečným bojem politických stran i jejich kandidátů - a často sáhnou rivalové k prostředkům méně než vybíravým. V tradičních demokraciích se občané orientují poměrně snadno - dovedou rozlišovat i poměřovat, rozeznají volební prázdnou demagogii od obsažných projektů. Československo je země, kde je převážná většina občanů infikována lety útlaku, strachu, letargie, nedůvěrou i zvykem všechno ošidit, obejít, podlézt, podplatit - a zaříditi se po svém, výhradně v zájmu svého prospěchu.

Není jediný důvod předpokládat, že pouhé skutečně radostné pomýšlení na to, že volby jsou svobodné, sjednotí v nové euforii národy, skupiny, menšiny. Naopak - volební boj politické strany rozdělí - jak to už naznačují Zelení. Ti hodlají vstoupit do případné koalice s Občanským fórem, nebo sociální demokraté, kteří uvažují o koalici s národními socialisty - se začaly formovat větší politické celky z různých stran.

Pragmatický přístup - a v jistém slova smyslu velice příznačný - obsahoval nedávný inzerát v novinách - Vylepuji, strhávám, dodávám volební plakáty. Značka - absolutní nestrannost. Ukáže-li se, že mnoho potenciálních voličů zvolí především dokonale nadstranický přístup - a budou za odměnu vylepovat i strhávat politickou agitaci na zakázku - poškodí volby už svou neúčastí - a ještě více tím, že tak dají najevo, jak málo je zajímavá osud státu.

Apelovat na zodpovědnost lidí, kteří usoudili, že politika je věc vrchnosti a konec konců - i na tom volebním boji se dá něco vydělat - je předem marné a ztracené.

Po nekonečném a zhoľa zbytečném pomlčkovém i heraldickém boji, kdy se nakonec ukázalo, že byl veden spíše pod heslem - at' jsem bit, jen když se peru, se nakonec ukazuje, jak snadné je nepodstatné zaměnit za podstatné - a jak bude těžké orientovat milióny slušných lidí žádoucím směrem - totiž k jejich vlastnímu prospěchu.

Je faktem, že československá zahraniční politika je v současné době na hony vzdálena domácím potížím - a občany teď bude zajímat, jak učinit přítrž rasistické brutalitě, která vypukla mezi radikály - at' si říkají "holé lebky" nebo "punkové". Jejich útok na Romy vyvolal očekávanou reakci - a jak známo - dají-li se do pohybu vášně - spustí se řetězová reakce, násilí, nenávisti a brutality. V takové atmosféře se pak daří fámám - at' už vznikají spontánně nebo je do éteru vypouštějí ti, kteří mají zájem na destabilizaci, atmosféře strachu a podezírání. Stoupenci totality všeho druhu takových situací využívají zpravidla k volání po zajištění pořádku - v čemž mají beze zbytku pravdu - jen nabízejí více či méně kamuflované prostředky výhradně politických metod.

V situaci, kdy je nutné, aby bezpečnostní složky zajistily pořádek - a kdy právě bezpečnostní složky ztížily sami sobě postavení ve společnosti dlouholetou - ještě čerstvě nedávnou službou - totalitnímu režimu - musí mít občané absolutní důvěru ve vedení státu a především ve vedení ministerstva vnitra. Okolo něj se právě v poslední době dějí dost nepřehledné záležitosti - a poslední žaloba Viliama Cilkaminiho a Jana Procházky na ministra Sachera - do věci příliš jasno nevnaší.

Zato z Plzně přišly další zprávy o násilnostech, tentokrát ze strany Romů. Pouliční rvačky není jistě třeba přeceňovat - ale svědčí přinejmenším o tom, že společnost má tak vážné potíže a na tolika stranách, že úvahy o tom, jaký model státu - zda švédský nebo jiný - by v našich podmínkách byl nejpříjemnější - jsou rázu čistě akademického.

Většina občanů chce demokracii - a většina občanů si přeje ekonomicky fungující stát, tedy stát tržního hospodářství. Chybí tomu maličkost - trh, podobně jako demokracii - díky platnosti starých zákonů i předpisů chybí účinná zákonná ochrana a podmínky.

VZPOMÍNKOVÉ OSLAVY V DEN ZDOBENÍ HROBŮ NA ČESKÉM NÁRODNÍM HŘBITOVĚ V CHICAGU 5255 N. Pulaski Rd. v pondělí 28. května 1990

Srdečně zveme celou naši krajanskou veřejnost a její přátelé žijící v Chicagu a okolí ke společné a jednotné účasti na tradičním projevu pocty a vděčnosti padlým vojínům velkého amerického národa, kteří bojovali a umírali na světových bojištích za jeho svobodu a svobodu ostatního světa.

Vzpomeneme též zasloužilých vedoucích představitelů našeho krajanského života v Americe, kteří nás přešli a dřímou svůj věčný sen na ČESKÉM NÁRODNÍM HŘBITOVĚ. A ovšem tichou vzpomínkou budeme věnovat všem našim drahým přátelům, kteří zde odpočívají.

Seřazení v 9 hodin ráno u Českého domova (dva bloky od hřbitova na Pulaski Road), odkud průvod vyjde v 9,30 hodin ráno a bude se ubírat na hřbitov v tomto pořadí:

Řečníci, Sbor zástupců Českého Národního Hřbitova, veteráni od Rudolph Tvrdy Post No. 2165 VFW a Auxiliary, Českoslovenští legionáři, Sokolové, Lyra - ČSA český sbor a ČSA dámský český sbor, spojené pěvecké sbory za řízení sbormistra pana Josefa Laciny a funkcionáři Jednoty československých spolků v Americe, nyní CSA Fraternal Life, pochodové čtyři ČSA, Odd Fellows, Rebekah lóže, Československá národní rada americká, jiné bratrské a sesterské organizace, synové a dcery veteránů z občanské války.

Průvod na hřbitově se bude ubírat k pomníku padlých vojínů z občanské války, kde se budou konat vzpomínkové obřady.

Slib americké vlajce a přiléhavou básničku přednesou žáci české školy Karel Havlíček, David Kantor a Jáša Hradková.

Slavnostní řečníci v české řeči bude paní Věra Rokničová, absolventka Obchodní akademie Dra. Eduarda Beneše v Praze, vedoucí berwynské odbočky Household Bank a velmi činná v krajanském veřejném životě. Je vedoucí jednatelkou Čsl. Ženské Národní Rady v Exilu, pokladní u Czechoslovak Savings and Loan League, dopisovatelkou Československo-Amerického Kongresu, členkou Sokola Tábor, u ČSA a je

známou báječnou recitátorkou na národních podnikách v našem krajanském společenském životě.

Naším slavnostním řečníkem v anglické řeči bude bratr Alvin Chodora, bývalý majitel řeznického a uzenářského obchodu v České Kalifornii, velmi činný ve veřejném společenském a kulturním životě v naší místní československé obci, bývalý místopředseda řádu Jungmann čis. 77 ČSA, bývalý Mistr řádu Palacký čis. 630, I.O.O.F., bývalý místopředseda Podpůrného Spolku Plzeňských Rezníků, člen Sboru zástupců Českého Národního Hřbitova, člen Sboru zástupců Českého Domova Pro Zestárlé a uznávaný řečník při pohřebních obřadech v české a anglické řeči.

Hudební doprovod obstará kapela bratra C. Masnyho a program zpěvem obohatí Dámský pěvecký sbor Mužský pěvecký sbor LYRA-ČSA za řízení sbormistra pana Josepha Laciny. Pěvecké sbory po obřadech také zapějí několik písní v Kolumbariu.

Program v české a anglické řeči.

Prosíme československou veřejnost o hojnou účast. Dokažme svou účastí, že jsme na padlé vojíny nezapomněli a že jsme vděční za jimi vydobytou svobodu.

Krásné námi pěstované květiny pro zdobení hrobů za velmi výhodné ceny dostanete v našich sklenících.

Další informace sledujte v našem pravidelném vysílání na rozhlasové stanici WCEV 1450 AM anebo volejte naši kancelář 539-8442 anebo 788-8442.

Letos zvláště měli bychom vzpomínkovým oslavám věnovat velkou pozornost u vědomí, že to právě byla silná branná moc Spojených států, která se zasloužila o zakončení 40-leté studené války a zhroucení komunistického diktátu v Moskvě a osvobození středo- a východo-evropských států včetně Československa s nastolením svobody a demokracie. Došlo k radostnému uskutečnění našich snů.

Kocour

Josef Kejha

Potkal potkan ... hádejte ko-
ho? No přece kocoura! A jak to
bylo dál? Můžete mi věřit, ten
kocour a potkan se podivuhodně
brzy spřátelili. Je to sice těžko
vysvětlitelné, avšak naprosto uvě-
řitelné, jejich přátelské chování
jsem v létě na vlastní oči pozoroval
několik dní.

Občas dochází k přátelství me-
zi kočkou a psem. Znal jsem
takovou Micku, která s oblibou
odpočívala na natažených před-
ních tlapkách ležícího velkého psa
a s rozkoší se jím při tom
nechávala olizovat. Její kotata
ležla vesele po ležícím psovi a
cítila se v bezpečí, když vychut-
návala teplo jeho srsti nebo jeho
jazyku, kterým jejich kočičky též
pečlivě uhlazoval. Cizí kočky by
si to ovšem dovolit nesměly.

Pro potkana je ale známost s
kocourem něco úplně jiného. V
tomto případě se kocour nemusí
obávat útoku s vztáženými dráp-
ky, on vlastně neriskuje vůbec
nic, zatím co takový potkan dává
v šanc všecko.

Zmíněný kocour nepatří niko-
mu, jednoho dne zde prostě byl.
Hladem proto ale trpět nemusí.
Své mlíčko a různé kočičí dobroty
dostává pod balkon do dvou
misek od jedné milovnice koček,
která cizího kocoura krmí v
přesvědčení, že s jeho pomocí
odežene všechny myši daleko od
domu. Kdyby ale věděla, co se v
tomto případě ve skutečnosti dě-
je!

Dobře živěný kocour přec nik-
dy nedostane chut na hubené
myši, snad je nejvýše jen trochu
prožene. Potkan, bydlící pod
betonovým pruhem v blízkosti
obou obvykle plných misek, brzy
poznal, že ten neustále sytý
Macíček to s lovem myši nemyslí
vůbec vážně a dovoloval si proto
víc a více. Po krátké době se z
toho vyvinula opravdu přátelská
hra na honěnou a schovávanou,
která se oběma zřejmě líbila. Hra
se odehrávala na celkem malém
prostoru kolem čtyř myších děr v
rozvázném, pomalém tempu, aby
snad nebylo nedopatřením spolu-
hráči ublíženo. Potkan vylézal
před, hned zas za kocourem nebo
vedle něho, jako by jej škádlil
"Hele, tady jsem"! Po jednom
takovém veselém turnaji se ko-
cour pěkně osvěžil mlékem a
vyskočil si na vyvýšené sklepní
okno, odkud klidně přihlížel jak
se jeho kamarád potkan posilňuje
a s chutí mlaská u jeho misek.

Co se ale stane, jestliže se zde
potkání rozmnoží? Poznává Mací-
ček mezi tolika novými svého
kamaráda spoluhráče, nebo se
začne konečně chovat jako pravý
kocour, od kterého se očekává, že
bude plnit svou povinnost, totiž
chytat myši?

Pokračování na str. 7

VÁCLAV BENEŠ
TŘEBÍZSKÝ

královna Dagmar

Gotšalk pracuje horlivěji a horli-
věji; ale nepřítel i své rodné země chystají vzpouru... A kdo
se směje? - Sousedé ze západu. V Lončíně teče již Gotšalkova
krev a s ní proudy jiné z tisíců křesťanů. Kláštery bořeny do
základů, služebníci kříže kamenováni. Rarožský biskup za-
veden až do Radgoště mezi Lutice, nohy a ruce mu usekány,
a na obětiště Radigostovo položena bílá, zkrvácená hlava star-
cova... V slovanských krajích rozléhal se nářek a pláč, ale
také smích a zvířecí až ryk, a k hranicím blížili se hrobaři,
přicházeli jakožto milosrdní Samaritané, aby zbořeně chrámy
znovu stavěli, ale kolem nich také kopali hroby... "

Otec Dobrohost umkl. Obličejem jeho rozestřel se výraz,
jež nelze vylíčit. Komnatou zavládlo mrtvé ticho. Drahuška
nedováděla se již ani jediné otázky. Mladinká hlava její se za-
hlédla okrouhlým okénkem k lesům, nad nimiž vznášel se zne-
náhla soumrak, každou chvílkou neprůhlednější a neprůhled-
nější. A do oček jako by se jí vkrádaly mlhy těžší a těžší, až
přešly v slzy, jež se vyronily dvěma perlami na svěží, miloun-
kou její tvář. Týmž okamžikem pronikl do jizbice poslední
odlesk večerních červánků a zlatorudým svitem ozářil postavu
dívčiny... Oči Drahuščinu pořád tak upřeny v dál, slzy na
děvuščiných tvářích podobny rubínům, rty polootevířeny a bě-
lounké ruce sepjaty... A tak se zdá, jako by se tím zamyšle-
ním svíraly křečovitéji a křečovitéji... "

Kněz také ještě zamlklý. Duše jeho bloudí na půlnoci, kde
kraje rovné jako stoly, v těch krajích, kde oko spočine, všude
kříž a všude hrob... Což nebude již nikdy možno, aby ty hroby
oživly, aby oběti své vydaly?

"Neslyšels, otče Dobrohoste?" zvolala náhle dívka, po-
kročíc až k samému oknu.

"Nikde ani listeček se nehýbe!" odvětil Dobrohost, vstav
a také pošed k oknu. - "Tichá, bezvětrná noc!"

"Zase! - Jen poslechni!"

"Snad netopýr se tu někde kmitl."

"Nemohu se mýlit! - Dej přece pozor, otče!"

"Matička již bude čekat, paní tetka tolikéž... Pojď, Dra-
huško!"

Dobrohostu se také zdálo, jako by slyšel divný zvuk, jaký
se drává z lidského hrdla násilím. Ale k čemu dívčinku zne-
pokojovat a utvrzovat ji v domněnce, že v zákoutní věži od-
souzen nešťastník k věčnému žaláři!

Paní Adléta s markraběnkou již čekaly opravdu. Ani jim
nebylo nějak do hovoru.

Už tomu dnes pátý den, co mužové jejich vytáhli do pole,
a do té chvíle odnikud nížádné zprávy, tak jako by hranice
české země byly konec světa. Minulé noci ohlašoval hlásný zá-
plavu na polední straně, sahala pryč od východu až na západ;
ale kdosi prohodil, že to také mohlo být od ohňů, jež si vojska
rozdělala, aby nebyla znenadáni přepadena. Byly sice tmy,
že oko ani na pět kroků před sebe neprohlédalo; ale
záplava požárová od ohňů táborových přece jen rozdílná.
Hradník, jenž složil svůj úřad v ruce paní markraběnky, poně-
vadž neznámý stařec vpuštěn do hradu proti jeho vůli, ani
k tomu nepromluvil. A čeledín, jenž často ani za noci ne-
pouštěval stanoviště své na kamenné lávce u zákoutní brány,
ušklebil se posměšně a také mlčel. Ale mohl povědět více. Byl
by na to přísahal, že slyšel podivný ryk, tak jako když bouře
ráhne, bje zarážel k uším jeho i tleskot oceli, tak jako když
v dálí bije blesk. Ale k čemu marně paní děsit! Až nepřítel
přijde, bude toho beztoho dosti. Nalezne však zdejší posádku
na svém místě. A hradby zdejší také něco vydrží.

"Položtež, paní ctné, všecko svou naději v Hospodina, jehož
pěvec někdy, pln jsa důvěry v pomoc shůry, pěl: "Rameny
svými tě zastíní a pod křídly jeho budeš doufat. Jako štítem
obestře tě pravda jeho; nebudeš se báti přístřachu nočního...
Padne jich po boku tvém tisíc a deset tisíc po pravici tvé; ale
k tobě se nepřiblíží... "

Ale mohl mít otec Dobrohost na jazyku slova jako zlato,
útěchu působivější než nejjemnější balzám, když se vplíží pod
skráně zlá předtucha, zřídka jí kdy co odolá, vkrádá se dál
a dále, do srdce, ze srdce do duše a z duše až do ledví až do
nejukrytějších záhybů lidského vnitra... "

Drahuška zase tak nemluvná, tváře její kupodivu zvažněly;
nezvyklý zjev v povaze dětské; a očka její pořád zakalena div-
nými mlhami. Co všecko v mladinké hlavě té již za dětských
let klíčilo! Dojmy z jarého věku nejtrvanlivějšími; nejednou
o celém příštím životě rozhodují. I stařec je často z bezedných
hlubin volá zpět, aby aspoň na okamžik jimi pookřál... Po-
dobají se tak zcela kvítkům nejprvnější vesny.

Drahušce tkvěly na myslí severské končiny, z nichž odhrnul
neprůhledný závoj ponejprv onen stařec, s nímž se setkali na
lovu sokolím, po druhé opět on a po třetí otec Dobrohost. Tak
mimoděk namanulo se jí přítomnosti s rodnou vlastí... Tam se
rozesvátily synové jedné marky, až jim všem vystlal poslední
lůžko cizince, a v domově skorem nejinak... Vždyť i touhle
chvilí otec proti strýčkům s ojí... Věru, nezvyklé myšlenky
pro dvanácti či třináctiletou hlavu dívčí. Když s roky rostou,
k velikým činům vodívají.

Náhle se ozval v hlásné věži roh; tentokrát však neustával.
Zvuk jeho duněl nějak příliš příserně... Obě paní přikvapily
všecky uděšeny k oknu... Na hradě rozhoupal se již i zvon;
ale srdce jeho bilo vždy po několikavteřinových přestávkách.

Takhle na poplach zvonivají.

"Jak daleko to asi může být?"

"Tak den cesty, jasná paní!"

"Aby ti první zjara hrom jazyk urazil, lháři!" vzkřikl hradník
na mluvku, jenž vždy povídal své vrchnosti, co jí bývalo nej-
příjemnějšího. I nedobré zvěsti zastíral jakýmž takýmž pláští-
kem.

"Ke kuropění bychom se jim mohli podívat na zuby!"

Hradník vztyčil hrdě hlavu a upřel zrak do dálky.

"Jáku: ke kuropění by nám tak mohli dole zakokrhat. -
Jasná paní, já sice svůj úřad složil ve tvé ruce... Nemusil bych
ode dneška být za nic odpověden... Ale nesnesl bych toho...
Nemohl bych se z toho nikdy zodpovídat... Aby ledajakýs
darmotlach tu měl první slovo mít? - He, chaso... Na hradby,
každý na své místo!"

Obě paní chvěly se po celém těle; snad také nočním, chlad-
nějším větrem.

"Otec tasí meč proti vlastní krvi... Neštěstí! - Svatý Václa-
ve, utěš smutné, zažeň vše zlé..."

"Kyrie elejson!" odpověděl kněz Dobrohost k modlitbě Dra-
huščině a více nemohl slova promluvit.

"Kyrie elejson!" opakovala po něm paní Adléta s markra-
běnkou.

Záplava byla každým okamžikem jasnější a krvavější.

Hradbami rozléhaly se hřimavé rozkazy hradníkovy a staletý
zvon vyzváněl neustále.

V Stařík, jemuž na děvuščinu příměluvu otevřeli bránu a
poskytli přístřeší, stál již hezkou chvílku u okna, po-
zoruje orlím okem nezvyklý ruch ve hradě. Některý okamžik
nebylo slyšet leč lomozný ryk čeledi, vlekoucí obrovské klády
hlavně k bráně. Vzduch, jenž se dral všemi skulinami do
vnitř, byl ěpavým dýmem ze smolnic téměř k zalknutí.

Pojednou se staruch vzhopil, rychlým krokem opustil svě-
tíčku a jen se kmitl prostorným náhradím. Nevšimla si ho živá
duše, a možno-li soudit dle chvatné chůze jeho, zranění, jímž
bílá hlava mu krvácela, nebylo nijak povážlivé.

Měl zaměřeno přímo k zákoutní věži. Zdálo se, že s míst-
nostmi hradními dobře obeznámen. Na chvílku postanuv,
rozhlédl se zpytavým zrakem kolem. Kamenná lávka před věží
prázdna.

Čeledín, jenž se odtud nikdy ani nehýbal, nemohl asi
odolat bouřící se krvi a pudící jej neodolatelnou mocí na
hradby.

Stařík se nyní přichoulič až k samé zdi, kde se zelenaly kopce
bezu a kde bystřejší oko za dne mohlo pozorovat okénko, ale
tak uzounké, že by sotva dvo: ruce sevřené v pěsti mohl jím
prostrčit.

Potom několik minut s tajemným dechem naslouchal.

"Retra, Lončina, Radigost!"

Po těchto slovech, jež se mu polotlumeným zvukem prodrala
rty, nahnul hlavu až k samému okénku.

"Retra, Lončina, Radigost!"

Stařík zahovořil nyní hlasitěji.

"Spastež je, boží, - boží všemocní - věkožizní -"

Tenhle hlas, zdálo se, že vyšel z hrobu. Zněl tak dutě, člo-
věka pošel z toho až mráz, i stařík choulící si ke zdi zachvěl se
těmito zvuky.

"Jsi živ, Přibislave?"

"Kdo mne volá?"

"Niklot tě volá..."

"Niklot zajat, rozsekán a hlavu jeho nosí Němci na tyči od
hradu k hradu do dneška..."

"Niklot s tebou hovoří..."

"A co by mohl ode mne chtít?"

"Vstaneme ještě jednou..."

"Což ještě katané nedokonalí běsovského díla svého? K če-
mu se však ptám? - Nevím ani, kde jsem... Jen to vím, že
v hrobě za živa - -"

Pokračování na str. 7

**Český národní hřbitov
v Chicagu**

Již přes 100 let dohře slouží potřebám českosloven-
ské krajské veřejnosti v Chicagu a okolí.
Pohřívání do země, žehem a do krypt MASARY-
KOVA MAUZOLEA s křídly Dr. Ed. Beneše a
Gen. M. R. Štefánka.
Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i
bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a
ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, IL 60630

Poslouchajte náš rádlový program každou
neděll v 9 hodln ráno na WCEV 1450

Jak jsem byla poprvé na Západě

Z dopisu studentky pražského gymnázia, která byla na výměnném studentském zájezdu v západoněmeckém Mnichově.

Domluví se, nebo se nedomluví? Jak se na nás asi budou koukat? Jako na chudáčky? Mám strach. Ne. Těším se.

Jedu se školou na týden do Mnichova - mluvit německy a taky něco vidět. Pro většinu z nás je to vlastně první cesta směrem na západ. Je to tím horší, že máme bydlet v rodinách - každý zvlášť. Před školou si nás rozeberou, a budeme vydáni na "milost i nemilost" cizích rodin v cizím světě.

Nejdřív se smáli našemu autobusu. Opravdu - byl směšný, vypadal jako žaba. Pak nás pozvali do školy, kde nás přivítali. Není škola jako škola. Tohle je klasické gymnázium - jedno z nejlepších v Mnichově. A tá budova - "jako ze žurnálu". Vypadá jako stavební památka nebo muzeum. Ale byla to školní budova. Všude čisto, uklizeno - a vonělo to tam.

K ubytování jsem byla vybrána téměř okamžitě sympatickou, veselou a zrzavou holkou, která se na mě přátelsky usmívala - a držela si mě. Domů k ní jsme jeli metrem. Cestou jsme si řekly takové ty nejdůležitější věci o sobě. Jako co jsme zač, co chceme... Taky o rodinách... a už jsme byly doma. Už jsem se nebála.

Až nato, že jim výtah jezdí až do bytu, že mají myčku na nádobí, dvě koupelny a služku, mě tam už téměř nic nevyvedlo z míry. Pozdravila jsem se s maminkou a tatínkem své nové přítelkyně a potom jsme si spolu povídaly skoro až do rána. Zjistila jsem, že jsme se bály obě a ani jedna neměla proč.

Pokračování na str. 9

Kocour...

Ale žádný strach! Jako u lidí, tak i u zvířat se vše nakonec vyvine jinak, než by se dalo očekávat. Kolem celého bloku bylo nutno vykopat příkop pro telefonní kabel a i betonový chodníček ke každému vchodu se proto musel pneumatickým kladivem rozbít. Pro potkana to bylo hotové zemětřesení s pekelným rachotem a jelikož se pak již neobjevil, dá se předpokládat, že se odstěhoval na nějaké vzdálené, klidnější místo. Kocour zas občas sedí na svém sklepním okně a zřejmě se hrozně nudí.

Tento Macíček má ještě jednu podivnou zálibu a to sednout si po dešti doprostřed louže a vydržet tam i více minut, zatím co každá normální kočka louži obezřetně odejde.

„A bylo by vám bývalo pomoci ještě snad před padesáti lety... Tvoji krajané nemají ani zdání o těch světlých paprscích evangelia, jimiž se znovu rodí všecken kraj, nemají ani tušení, jak potom kvete život nejpůvabnějšími kvítky... A byl bych hotov jít ve tvou rodnou zemi ještě nyní...“

„Marný každý tvůj krok! - Větry táhnoucí z moře okamžitě by jej písek zavál.“

Tato staříkova slova zněla tak navlas jako ona, jež před nějakou chvílí prorážela uzounkým okénkem ze zákoutí věže.

„Arcit... Tvoji krajané nevěřili ani vlastní krvi své. Proto jí také všecka půda v Lončině musila zvlhnout. Z té krve roste trní, kteréž se vám kolem hlavy samo ovine, která vás ubodá, které se tvou vlastní rozleze do nejdlejšího zátiší - a což nejhroznějšího, které se v rukou cizinců změní ve zlaté pruhy...“

„Či mohli otcové naši věřit Gotšalkovi? - Odkud si přinesl to evangelium, odkud pocházel kříž na jeho koruně? - Tam odtud, kde na nás kulí okovy, tam odtud, kde našim dědům tesali kříže, zrovna takové jako tenkrát v tom Jeruzalémě, aby na něm pověsili Boha vašeho! - Gotšalk se díval jedním okem přes hranice a druhým okem na kříž; proto přišel o obě. - Jestli nám bohové spásy věčné určili, abychom zahynuli... my zahyneme; my zahyneme do posledního; ale my se nepodáme... Rozumíš? - My ten svůj boj dobojujeme! Jsem, brachu, slab, - tak příliš slab...“

Stařík opřel si bílou hlavu o obě ruce.

Otec Dobrohost posledním slovům jeho porozuměl okamžitě a odešel.

„Ze jsem jen o tohle hnízdo zavadil! - Hnedle - hnedle by mne tu ovíklal! - mne starého Niklota, který se nenarodil a neumírá - hnedle by způsobil, že bych se vám, vy boží mých praotců, zpronevěřil, že bych vás zapřel ještě hůře než tenkrát onen učedník jejich Boha. - Já odtud musím - ještě zítra. - Tamten pro naše záměry ztracen naprosto... Dánský král!... Co nám pomůže? - Co?“

Stařík se chopil za hlavu oběma rukama a tak se zdálo, jako by měsíc byl zasněžen zrovna na bílou pěnu na jeho rtech.

„Čechové jsou sice zachováni. Ale jak dlouho? - Mají ve vlastní své plno křížů; ale zdaž mezi vámi, ty latiníku, kvetou nejpůvabnější kvítky, které slibuješ nám? - Zdaž se u vás znovuzrodil všecken kraj? - Netasí u vás synové téhož otce proti sobě bítou ocel, nedává u vás bratr bratru oči loupat, nevraždí se u vás celé rody navzájem? - Nesedí nikdo z vás za cizím stolem, nečihá nikdo za hranicemi, aby, uží-li dobu příhodnou, zanesl opět a opět ve svou kolébku pochodeň válečnou? - Nezvete-liž si sami k sobě litice, jichž tváře nejpříšernější, jichž zvuky tisíckrát horší než krkavec, který slétá k obědu na lidské mrtvolky? - Jen přijď ještě jednou, ty černý muži, a uvidím, co mi k těmhle mým slovům odpovíš!“

Otec Dobrohost seděl již také ve své světnici a dnes poprvé s hlavou k hrudi nakloněnou, jako by na nejzamílovanější práci svou byl úplně zapomněl. Skládal modlitební knížku mladistvé svěřence své, Drahušce. V začáteční písmence kreslil mistrným perem nejvýznačnější obrázky. Dětský věk znázorněn tu nejdovednější rukou. I barvitost jevila každíčkým tahem nejjemnější svěžest. A což teprve obsah! Z každé řádky vanul duch, jímž prodchnuty skvosty tehdejší poesie národní. Jak pečlivě vybírání; i slovíčko zkoumáno, promyšleno. Vše tak miloune upraveno jasným létům, jejichž dojmy provázejí člověka nezřídka veškerým přístřím životem. A nad touhle prací vydržel nejdou dlouho přes půlnoc. A pokaždé se divil hodinám přesypacím, že všecken písek téměř již ve spodní části.

„Tvrdá hlava... Tvrší než středohorský čedič! Pokusím se ještě jednou - neustanu! - Snad by se přece mohly jednotlivé ratolesti ještě zazelenat! - Cizí jho by potom ze sebe shodili lchoune! - Jest jich přece dosud hezká hrstka. - Německo rozvíčeno... Dánové by jim podali okamžitě pomocné ruky... Tenhle stařík, nezdá se, že by byl obyčejný žrec. - Vyzírá to z každého slova jeho. - Po jeho boku bych šel okamžitě...“

Otec Dobrohost se náhle odmlčel; ozvala se v něm otázka, tak jako když cosi tajemného bodne do duše: „A co Drahuška? - Co tvá svěťenkyně? - Má ovšem otce, má arcit matku... Otec dobrý muž, dceruška jeho miláčkem; matka dobrá matka, dceruška její radostí; ale na knížecích dvorech vždycky s prospěchem, když dětem, jimž v životě přístřím určena koruna a od jichž vychování potom záleží buď štěstí či neštěstí všeho národa, ku pomoci rozum zkušný, hlava moudrá a srdce, které se nikdy nedá svěst, aby se oči přimhouřily, tu a tam nepohlédaly a uši aby neslyšely, či aby oči se sluchem vidíce a slyšice promíjely...“ Již leckdy zatanul knězi vychovateli na mysli přepodivný nápad ten; ale pokaždé jej utlumil. A nejdou, když tak utkvěly zraky jeho na obličejí děvuščině, jenž svou bezstarostností a jasnounkým výrazem působil na duši Dobrohostovu jako první z jara květ, jenž tak přítulně kyne poutníkovi vstříc, věště, že máj již nedaleko, - zarosily se mu zraky, že se pokaždé odvrátil a pro okamžik ani slova nemohl ze sebe vypravit. Tak se mu zdálo, jako by našeptával někdo sluchu jeho, že bude jednou Drahušce, až vyroste, zkušné a moudré hlavy tolik - kolik zapotřebí.

Otec Dobrohost proseděl téměř celou dnešní noc. Vřak stařík, jenž sebe samého nazýval Niklotem, také ani nezdránil. A čeledín u věže v zákoutí posadil se na kamennou lávku vždy jen na několik okamžiků; obcházel kolem tolikéž až do svítání.

Věžeň, jež staroch volal jménem Přibislav, ani hlasitěji nevydech. Ve sklepení neprůhledné šero; zajatci nemožno do obličej vidět. Usedl si schválně pod okénko, aby ho snad všečetně oko nemohlo postřít.

Pokračování příští úterý

Hlas se stával sípavější a sípavější; poslední slova už jen šepotal.

„Přilétal občas na okénko sivý sokol, vpuštěl lístek po listku, každý zněl smutněji a smutněji... potom přestal - neviděl jsem ho drahně let. - Byla v něm Niklotova duše - už není - není -“

„Jsem tu zato sám! - Copak mne po hlase nepoznáváš?“

Ve věži ticho; už není slyšet ani šepotu.

„Ty musíš být vysvobozen - musíš - Kdyby se mělo stát nevíme co! - Přibislave!“

„Proč?“

„My se ještě jednou sebereme, ještě naposled...“

Z věže prorazilo nevyhovitelné záupění, tak jako kdyby Morana po srdci sahala rukou ledovou.

„Rozuměl jsi mi?“

„Rozuměl. - Mohl by nám pomoci jen dánský král! Mohl by kosti našich otců oživit jen vladař, jehož moře poslouchá! - Jen Dán! Od toho si dám lebku roztít spíše, než bych Němci ve tvát veplil!“

„Nešťastné myšlenky! - Dosud tě neopustily?“

„Nech mne v pokoji!“

„Přibislave! - Až se objevíme ruku v ruce, až lidu zahříváme do uší: Vzhůru - vzhůru - vzhůru...“

„Jen dánský král... Nech mne v pokoji!“

Čeledín, jenž tu trávil buď na lávce či v přístěnku svůj život, se blížil. Staříkovo oko zpozorovalo jej okamžitě. A měl staroch čas, že se uchýlil. Čeledín obcházel věž, jako by byl tušil, že tu byla cizí noha. Všiml si dobře i křoví, že jaksi polámáno...

Stařík seděl však již ve světnici, jako by byl ani prahu nepřekročil.

„Tedy jsem se nemýlil. - Je to on! - Přece jsem vyslyšel jeho stopul - Nešťastník! - Dánský král! - Nepodával-li on pomocné ruky, kdykoliv se Němcům proti nám jen zachtělo? - Nebyly pohotově lodě dánské proti nám noci dnem? - Ani ten hrob za živa ho nevytěžil...?“

Staroch utíchl. Zaslýchl kroky. Blížily se zrovna v tuhle stranu.

Náhradím lomoz umklal. Záplava na půlnoci vybledala. Zato tím jasněji a přívětivěji usmíval se měsíček.

„Nu jak - stařečku - jak? - Nedalo mi, abych se k tobě nepodíval. Za poplachu hnedle bych byl zapomněl.“

Do jizbice vešel otec Dobrohost.

Stařík ho chtěl již odbýt; ale rozložil si to. Kdo ví, nebude-li mu dobrý k jeho záměrům - aspoň ve zdejším hradě?

„Tak - tak - Jdu na mne dřímoty... Nebýt toho lomození, měl bych už oči sklizeny...“

Stařík se nutil k hlasu, jak uměl nejpřívětivějšímu.

„Chystali se, aby mohli odrazit útok... Někde u hranic strhla se asi bitva. - Ale již bude po všem! - Trudné zjevy u nás jako u vás!“

„Pravda - svatá pravda!“

Stařík přikyvoval hlavou; neměl dle všeho chuť k dalšímu hovoru.

„Bylo mi tvé vlastní vždycky líto... Slyším o vašich útrapách odedávna. Až neuvěřitelně, co musejí tvoji krajané trpět.“

„A mně zase líto vás, - už také odedávna!“

V réhle staříkové výpovědi spočívalo cos jakoby jizlivosti.

Otec Dobrohost, zdálo se, že poznámku starcovu přeslechl.

„Věř mi: najednou mi vzešel v hlavě divný úmysl.“

„A což v mé? - Tvá mladší, mnohem mladší, - má starší, nepoměrně starší.“

Tato řeč podobala se již skorem výsměšku. Ale Dobrohost chtěl hovor rozepříst stůj co stůj. Za tím účelem si také k starci zašel. Záměry jeho byly nejčistší, - nejslechetnější. Tušil, že se bude musit převleml zapírat...

„Chtěl jsem již několikrát do zemi, jež zovíš svou kolébku.“

„A co tam?“

Touto otázkou se Dobrohost zachvěl, jako by jej ovanul nejstudenější vítr.

„Co tam? - V jedné ruce evangelium...“

„A co v té druhé? - Jářku: ty černý muži, co v té druhé? - A co v srdci?“

Stařík až osípl, jak vzkřikl.

„Evangelium v našich krajinách má hrozné zločiny na svědomí...“

„Snad spíše ti, kteří k vám s ním přicházeli!“

„Jestli kdy která kniha kde vraždila, páčila, jestli kde která kniha brala mužům ženy, rodičům děti, jestli kde která kniha znamení hanby vtiskovala na čelech, jestli kdy kde která kniha hlásala otroctví, bylo to vaše - tvé - evangelium!“

Otec Dobrohost cítil starcův dech na svých tvářích a ruka starochova svírala jeho ramena jakoby železnými kleštěmi.

„Mýlíš se, starče - mýlíš se hrozně - a v té mýlce žiješ tolik let. - Vám scházal ve vašich krajích jen Cyril, jen Metoděj, a vy byste tu knihu vstávající lebahyce líbali, vy byste každíčkému slovu z té knihy učili se nazpaměť, vy byste velebili okamžik, kdy jí před vámi apoštol kříže rozevřel, vy byste tu knihu dětem jakožto dědictví nejdražší odkazovali, vy byste na listech z knihy té nejraději ukládali hlavy své k poslednímu odpočinutí... Vám scházeli Cyril s Metodějem... Václava máte sice, ale neměli jste Ludmil, neměli jste Bořivojů... Jsí tak stár, sám pověděls, že nepoměrně starší mne, a přece tak hrozný klam našel do tvé duše průchodu, usadil se v ní, utvrdil v kámen, jenž zarostl již mechovými vrstvami...“

Starcova pravice nyní rameno Dobrohostovo pustila; zdálo se, jako by byla klesla bez vlády... Kmet si usedl na své lůžko.

Ladislav Pop RFE

Na sympoziu v jihobavorském Wildbad Kreuthu, o jehož zahájení jsme vás již informovali, pokračuje dialog zástupců sudetských Němců s představiteli československé veřejnosti. Bývalý státní ministr v bavorské vládě a předseda sudetoněmecké organizace Franz Neubauer citoval ve svém projevu několikrát prezidenta Václava Havla, především jeho výzvu, aby byly odčiněny křivdy minulosti a aby byla otevřena cesta k česko-německému smíru. Sudetští Němci, jak řekl Neubauer, přiznali už dříve svoji vinu odsunu a přiznávají ji i dnes. Že ani druhá strana nebyla bez viny, to zase přiznal sám prezident Václav Havel, jak při své návštěvě v Německu, tak při návštěvě spolkového prezidenta Weizsackera v Praze. Učit se z chyb minulosti platí tedy pro obě strany - pro Němce, stejně jako pro Čechy, řekl Neubauer. Dále pak mluvil o konkrétních plánech. Podnikatelé ze Spolkové republiky, především ti, kteří jsou sudetoněmeckého původu, jsou ochotni pomoci při znovuvybudování zaniklých průmyslových odvětví, která byla typická pro tyto oblasti: sklářství, výroba porcelánu, textilní průmysl. Jde o pomoc - nejde o to, znovu obsadit Sudety nebo vyhnat dnešní české obyvatelstvo z jejich domovů. Nikdo nechce opakovat křivdy minulosti. Československý velvyslanec v Bonnu dr. Milan Kádnár vyjádřil souhlas s tím, co řekl předseda organizace sudetských Němců. Poděkoval za nabízenou spolupráci a řekl, že Československo dnes usiluje o vytvoření právního státu po vzoru Německé spolkové republiky, státu, v němž by také českoslovenští Němci měli zaručeno právo na sebeurčení. Tyto změny budou zakotveny v nové ústavě a dostanou konkrétní podobu v připravovaných zákonech. 3. května tohoto roku došlo na československém velvyslanectví v Bonnu k oficiální schůzce se sudetskými Němci. Bylo to, jak řekl velvyslanec Kádnár, začátek nové éry v česko-německých vztazích. Během tří až čtyř měsíců se očekává, že budou zrušena vstupní víza do Československa a počítá se i s

dalšími opatřeními, která by zjednodušila vzájemné styky mezi oběma státy. Jeden z účastníků sympoza připomněl, že sudetští Němci, byli po desetiletí považováni za nepřátele československého státu, špehováni československou rozvědkou a jejich jména figurovala na seznamech nežádoucích osob, jimž byl vstup do republiky zakázán. Velvyslanec Kádnár přiznal, že takové seznamy existovaly, ujistil však, že dnes už neplatí. A dodal: Zapomeňte na to prosím vás. Nutno přiznat, že na takovéto projevy od československých diplomatů v Německu jsme v minulosti nebyli zvyklí, nadto mluví dr. Kádnár dobře německy a svůj projev nečetl z papíru. Není tedy divu, že sklídl potlesk přítomných. Nadto jsem měl dojem, že jeho vystoupení jak se říká, prolomilo ledy.

Zajímavý byl také projev mluvčího sudetoněmecké mládeže, tedy těch, kteří se narodili už v NSR a nejsou zatíženi traumatem odsunu. Mladá generace hledá kladný vztah k zemi, z níž pocházejí její rodiče, odkud vyvěrá jejich kultura a chtějí znovu vybudovat to, co bylo v minulosti zničeno. Chtějí společně se svými vrstevníky z Československa napravit chyby otců. Osobní styky mají být jedna z cest, jak překlenout nedůvěru a jak zbořit zeď dělicí narůzno. Konkrétně se myslí na organizované letní tábory mládeže, ale také na jiné formy vzájemné spolupráce.

Po pravdě řečeno, neformální setkání mladých lidí existovala již v minulých letech a jsou také známy kontakty mezi katolickými farnostmi z obou stran hranice. Dříve se to však dělo více méně tajně a vždy s velkým osobním rizikem pro zúčastněné. Dnes jde o to, udělat z letních táborů stálou a uznanou instituci.

Marian Švejda z Prahy referoval o nedávné akci, v níž byl dobrovolnou prací mladých lidí v pohraničí obnoven zničený katolický kostel - i to je příspěvek ke smíření v duchu česko-německého dialogu, který se v minulých dnech odehrával na sympoziu ve Wildbad Kreuthu.

Spolupráce sudetských Němců?

II.

Čtyřdenní symposium o budoucnosti a spolupráci Čechů a Sudetských Němců, skončilo. Kdo očekával, že zde dojde ke kontroverzi, nebo alespoň k ostřejší výměně názorů, byl nutně zklamán. Symposium proběhlo v klidné a věcné atmosféře, bez emocí, místy až v dojemné snaze o vzájemné porozumění.

Za československou stranu byli přítomni členové Občanského fóra, Panevropské unie a Česko-německé komise historiků, z německé strany zástupci Sudetoněmeckých organizací, vědečtí pracovníci a představitelé podnikatelských kruhů; a pak ovšem novináři a publicisté, - jak čeští, tak němečtí.

Podnikatelské kruhy přišly ke slovu, když se jednalo o možnostech konkrétní pomoci, a to jak na hospodářském poli, tak v ekologii. Nebylo správné vzbuzovat dojem, že jsou němečtí podnikatelé ochotni k investicím za každou cenu. Za projevy dobré vůle a ochoty pomoci krajům, v nichž kdysi byli doma, nebylo možno přeslechnout zcela jasné podmínky, na nichž závisí osud případné spolupráce.

Snad teď myslíte, že se jednalo v první řadě o odškodnění, nebo o vrácení německého majetku; nikoliv! Jako hlavní podmínka je zavedení tržního hospodářství, přijetí zákonů, které by regulovaly dovoz a vývoz kapitálu, zákon o akciových společnostech a o účasti zahraničního kapitálu, zrušení dovozních a vývozních omezení, konvertibilitnost československé měny - ale především znovuzákonění soukromého vlastnictví v nejvyšším státním zákoně, v ústavě. Teprve potom se Československo stane partner, zajímavý pro západoněmecké podnikatele - a nejen pro ně!

Dále jde o to, nakolik se Československo přiblíží evropským normám - v zákonodárství stejně jako v technice. Jít vlastní cestou je někdy zdlouhavá oklika. Lépe je, využít toho, co už je dosaženo a vyzkoušeno u sousedů. To jsou názory, jak je bylo možno slyšet ze strany západoněmeckých podnikatelů.

Než se všeho toho dosáhne, nabízí německá strana různá přípravná opatření: bezplatná praktika v německých podnicích, výměnu odborníků, výměnu mládeže a pracovního dorostu. Nabízí se i bezplatné školení v oborech sklářství, výroby porcelánu nebo stavby varhan.

Snad ještě účinnější než organizovaná výměna mládeže jsou přímé kontakty českých a německých rodin, které by si přes prázdniny takřikajíc vyměnily děti. Jak to bývalo už kdysi, když se dávaly děti na veksl, aby se přiučily česky nebo německy. Taková forma výměny ostatně není v NSR nic nového. Praktikuje se však dosud především s rodinami z Francie, Anglie či Ameriky, a v poslední době také z Turecka. Proč by to v budoucnosti nemohlo být také mezi českými a německými rodinami?

Dvě přednášky byly věnovány otázkám ekologie. Podle slov Miroslava Kopta z Panevropské unie, je v Československu totálně

zamořen jak vzduch, tak i voda a půda. Zatímco v NSR a v Rakousku znečištění vzduchu v poslední době značně pokleslo, v Československu a u jeho donedávna "socialistických" sousedů se emise škodlivých spodin ve vzduchu mnohonásobně zvýšila. K zamoření půdy přispělo nadměrné užívání umělých hnojiv v zemědělství, a ekologicky nezodpovědné chování sovětských okupačních jednotek na československém území.

Že je i na tomto poli pomoc německých sousedů žádoucí, to vyplynulo zcela jednoznačně z projevu Miroslava Kopta. Bohužel ani on, ani nikdo jiný neřekl, je-li dnešní Československo v stavu, aby zaplatilo potřebná zařízení. Zde se však snad dá počítat se zahraničními půjčkami; neboť ekologická katastrofa v Československu se bezprostředně týká také sousedních zemí - a nejen jich!

Co říci nakonec?

Snad to, že v poválečné době nebyl žádný z československých presidentů v Německu tak populární a tak často citován, jako Václav Havel. A že jste v bavorském Kreuthu mohli vidět jak vedle sebe sedí představitel Občanského fóra z Prahy a československý velvyslanec z Bonnu. Člověk měl dojem, že se svět skutečně mění k lepšímu.

Doufejme, že se brzo změní také vztah Čechů a Sudetských Němců. Soudě podle průběhu symposia je to dnes už možné a bylo by to prospěšné pro obě strany.

Ještě o sudetských Němcích III.

Ladislav Pop - RFE

Uprostřed zasněžené alpské přírody začalo symposium o palčivých otázkách nedávné minulosti - o odsunu sudetských Němců z Československa po druhé světové válce.

Dialog Čechů a sudetských Němců 45 let po odsunu a jejich společná budoucnost v nové éře, která se dnes ve střední Evropě začíná, to je téma symposia, ke kterému pozvala Společnost Seidelovy nadace z Mnichova a to jak účastníky z Německé spolkové republiky a z Rakouska, tak i z Československa. Dr. Petr Čundrlík z OF v Praze a dr. Peter Kufne z Landshutu v západním

Německu promluví zde o hospodářských aspektech nových česko-německých vztahů v budoucnosti. Předseda Svazu sudetských Němců Franz Neubauer bude mít přednášku o vzájemných stycích obou národů v česko-moravském pohraničí a ekologickým aspektům bude věnována přednáška Miroslava Kopta z Panevropské unie v Praze a dr. Eckhardta Chodury z Rakouska. Závěrečnou diskusi řídil ředitel Čs. rozhlasu v Brně Miroslav Hoffman a doktor Walter Becher - mluvčí sudetských Němců. Mezi účastníky symposia byl také čs. velvyslanec v NSR dr. Milan

Opožděné přání

Norimberk 2. 4. 1990

Vážený příteli.

Děkuji Vám za dopis a přání do Nového Roku 1990. Odpovídám sice trochu později, ale přeci. Ráda vzpomínám na dny, které jsem se synem ztrávila v Americe. Teď ale přišlo něco jiného. Návštěva Čech a mojí rodné Dobříše.

Po prvé jsem byla v Čechách v říjnu 1989. Zjistila jsem, že vlastně se tam toho moc nezměnilo. Bylo to totiž teprve 10 let od našeho odchodu z Prahy. U Vás to bude jiné. Za těch 40 let se tam změnilo hodně. Prahu asi nepoznáte. Bát se toho ale nemusíte, Praha a Čechy se Vám budou zase líbit, ale nevím zda by jste tam chtěli žít.

V ČSSR (možná, že bych už měla psát ČSR) zatím je situace dost nepřehledná a snad jen tím, že od mého odchodu uplynulo "jen" těch 10 let.

Abych ale začla od začátku. Hned po vyřízení vztahu s ČSSR, (musela jsem se nechat zbavit občanství ČSSR a zaplatit za to) jsem první sobotu jela autem do Čech. Vízum jsem si vyřídila na hranicích (60.-DM a zaplatila pov. denní výměnu 30.-DM na den) jela jsem tam jen na 7 dní. V Praze jsem si to prodloužila o dalších 7 dní, bylo to celkem 480.-DM. Na hranicích mě bylo dost do pláče. Horší to bylo když jsem přijela na Dobříš, kde bydlí moje matka. Vše tam zůstalo při starém. Musíme se v Praze hlásit na bezpečnosti a tak hned druhý den jsem musela do Prahy, kde vlastně jsem bydlela před odchodem. Tam také bylo vše stejné, snad jen ty nové dveře vstupní do domu, kde jsem bydlela. Sice nové dveře již delší dobu, ale zatím nejsou začistěné a pod., to je ale v Čechách normální a proto mě to ani nevadilo. Jinak Pankrác, kde jsem bydlela, je stejná. Prošla jsem se po Praze, navštívila hrad, Národní divadlo, Semafor, nějaké vinárny. Vlastně těch 14 dní bylo tak trochu ve spěchu a vlastně nebyl ani čas si všimnout nějakých záporných stránek, jen jsem prožívala ten návrat a bylo pro mě všechno pěkné. Horší už to bylo při druhé a třetí návštěvě.

Ještě v Praze mě začla bolet noha a ruka a po návratu do Norimberka jsem musela na 14 dní jít do nemocnice. Nikdo nepřišel nato, od čeho to je, ale nakonec se lékaři sjednotili na tom, že je to nervového původu. Tak jsem vlastně moji první návštěvu v Čechách odstonala, ale to mě nijak nevadilo a po opuštění nemocnice jsem do Prahy jela znovu hned na začátku listopadu.

Druhá návštěva už byla jiná. Začla jsem si všimnout pomalu i těch nedostatků. Je jich dost. Nebudu Vám psát o rozbitých domech, o lešení, toho je Praha plná. Třeba lešení, které bylo na domě, když jsem odjížděla, je tam stále a je podepřeno lešením novým. Ulice nejsou čisté. Mnoho obchodů zavřených, výlohy špinavé. Trochu se opravila tak zvaná Královská cesta, ale zase pomalu pustne. V obchodech je dost zboží, ale je to jednotvárné. V potravinách je hnedle všechno, masa dost. Mohu mluvit jen o Praze a Dobříši. Možná, že jinde na venkově to takové není. Praha je zaplavená Němci. Mají totiž dost peněz (za marku dostanou až 26-30 korun a Poláci dávají až 50,-) píší o mé návštěvě v listopadu. Na Vánoce už to bylo zase jiné. Bylo to ještě v době, kdy byl prezidentem Husák. Začla jsem už vše jinak vnímat a někdy mě bylo až do pláče, co s republikou udělali komunisti. Nejhorší to mají důchodci. Důchody jsou malé a na ně je v ČSR dost drahé. Už se pomalu začal rozbíhat soukromý obchod. Třeba na Dobříši ve státním obchodě nic neměli,

Pokračování na straně 12

Ještě o . . .

Kathar.

Dokud vládli v Praze komunisté, byl podobný dialog nemožný. Dnes však už v Praze existuje komise českých a německých historiků, kteří mají společně zhodnotit vztahy obou národů v nedávné minulosti. O činnosti této komise bude v Kreuthu referovat její člen dr. Rudolf Kučera z Prahy a za německou stranu dr. Rudolf Grumlich. Jako první řečník promluvil dnes zástupce bavorské vlády Hans-Karl Scherzer - se zadostiučiněním konstatoval, že oficiální Československo dnes už otevřeně mluví o nových vztazích k Německu a citoval jak prezidenta Václava Havla, tak i ministra zahraničních věcí Jiřího Dienstbiera. Dále řekl, že ně-

mecká strana podává pomocnou ruku Československu. Cílem, který chce dosáhnout je, aby se ze sousedů stali partneři, kteří budou úzce spolupracovat jak v hospodářství a ekologii, tak na kulturním poli. Bavorsko chce v tomto ohledu udělat vše, aby pomohlo Československu v obnově demokracie a hospodářství. Konkrétní plán bavorsko-československé spolupráce je hotov, Praha se tedy může obrátit přímo na mnichovskou vládu a sudetští Němci jsou rovněž připraveni tento plán podpořit.

Symposium, na které se sjelo na 100 odborníků z Československa, z Rakouska a z Německa, trvalo čtyři dny.

22. května 1990

Denní Hlasatel 9

Jára Kohout: Štěstí

Měli jsme smůlu 42 roků a nyní máme štěstí. Velká radost se dostavila! Máme svobodu! Já jsem pověřivý a myslím si: "To je asi tím, že stále u sebe nosím zaječí pacičku pro štěstí!"

Co je to štěstí? Štěstí je, když z ničeho nic na ulici najdete grejcar.

Štěstí je, když na los vyhrajete milión. Štěstí je, když jdete v New Yorku do Central Parku a nic se vám nestane.

Štěstí je, když stojíte dvě hodiny ve frontě na maso a jak vejdete do krámu, v tom okamžiku vám řezník řekne: "Už maso není!" Je to štěstí, že jste první, který se tuto zprávu dozvídá.

Někteří lidé mají kliku, neboli štěstí celý život, po případě i potom, když odejdou do věčných lovišť. Žili dva staří manželé. Slavili padesát let po svatbě. Měli štěstí a nikdy neměli velkých starostí. Měli chalupu na Moravě v Unerázce. Ona byla kartárka a věštkyň a on věřil ve stěhování duší. Před rokem muž zemřel a manželka nemohla na něho zapomenout. Po pohřbu, každý den svolávala své známé a dělala seance spojené s vyvoláváním duchů. Za každou cenu se chtěla dostat do záhrobního styku se svým manželem. Konečně jednout v sobotu dokázala to, že bylo jasně slyšet jeho hlas. Zajasala paní: "To mám štěstí, že s tebou mohu mluvit po smrti! - Jaké to tam je u vás?" Začal hovořit hlasem monotónním: "Julinko, opravdu je to k nevíře! Nebe je modré, voda čistá. Travička krásně zelená. Vzduch dýchatelný bez nečistot. Ti, kteří

jsou okolo mě, vyvaluji na mě své velké oči. A já na ně! Ona: "Opravdu? Aloisi? Nikdy jsem si nemyslila, že nebe je takové." - "Nebe? Já milá Julko nejsem v nebi! Jsem na louce a pracuji pro JZD. Měl jsem štěstí, že jsem se dostal do báječné společnosti. Jsem ve Slušovicích. Je to agrokombinát. Jsem mezi kravičkami. Předseda JZD je slavný odborník v mléčném průmyslu, pan inženýr Čuba. Celý velkostatek teď je jeho. Mě se zde moc líbí. Teď se pasu. Převtělil jsem se do bejka!" - Zaplakala manželka: "I ten býček může být štěstí, když má štěstí". Asi u sebe také nosí zaječí pacičku. Přesně tak, jako je to v té písničce:

Dřív kamarádi říkali mě:
"Jdi ty smolaři!"

Teď na co sáhnu, všechno se mi skvěle podaří.

Já zaručeně ve všem mám štěstí největší, protože nosím u sebe packu zaječí.

Kdo má v uzlíčku zaječí pacičku, ten se neztratí smůla na něj neplatí. Když ji pohladí, ona mu poradí. Kouzli, čaruje, co chce to mu daruje.

Děvčata jsou na něj, jak koláč medový. Manželka se o tom nikdy nic nedoví. Kdo má v uzlíčku zaječí pacičku, všechno dovede, všechno se mu povede!

Jak jsem byla poprvé na Západě . . .

Druhý den byla neděle. Její maminka mi ukázala kuchyň, což je moje slabost a nabídla mi, že s ní můžu vařit. Snažila se mluvit pomalu, abych ji rozuměla. A ja jsem se snažila mluvit rychle, aby si mysleli, že to umím. . . a všichni jsme se smáli.

Spadl mi kámen ze srdce. Nebyly to žádní zlí kapitalisté, ale prima lidi.

V pondělí jsme se všichni sešli ve škole - protože oni do školy chodit museli. My jsme se šli podívat na vyučování. Ve třídě se jich učí 15. Nás 40. při výuce mají klid a ticho. Profesori jsou na ně příjemní a kamarádští, usmívají se. Žádné nervy. Učí se pro sebe, my - pro známky. To nemůžu pochopit.

Odpoledne jsme šli nakupovat. Stydím se při představě, že se budu hrabat v koších prádla za nejnižší cenu. Koupím mamince kosmetiku, tatínkovi kečup, něco bráškoví. . . a dost. Nebudu ukazovat, že jsem tady chudinka.

Nebudu nakupovat.

Měli jsme pěkné počasí a tak jsme s chutí brouzdali po Mníchově. Byli jsme v Německém muzeu, také na výletě v Dachau, Augsburgu a v Garmiši. Krásný, jiný svět.

Ani ve snu mě nenapadlo, že bychom se mohli takhle sprátelit. S Němci, o kterých se říká, že jsou chladní a nepohostinní. Donedávna zlí kapitalisté, nepřátelé lidstva. . . Lež. Není tomu tak. Sama to vidím.

Bavili jsme se, chodili na diskotéky, povídali. A týden našeho pobytu pomalu končil a my jsme se vraceli domů.

Ale to byl výměnný studentský zájezd, který nám zorganizovala naše paní profesorka. A tak k nám přijdou naši noví přátelé, studenti z Mníchova, abychom jim ukázali naši krásnou Prahu. Ty papíry a špina sice nezmizí, fronty také uvidí. Ale to je zatím naše realita.

10 DENNI HLASATEL
22. května 1990

Century
21

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-0444
Residence (708) 579-0545
Pager 817-0782

MILLIE
KOLESKE

mluvíme česky

6526 W. 41st St., Stickney,
3417 S. 57th Ave., Cicero,

2638 S. Euclid, Berwyn

1135 Cleveland, LaGrange Park.
Jed'te okolo se podívat anebo
zavolejte o další informaci.

HOUSE for SALE
WESTCHESTER, by OWNER
2 bedrm. brick corner ranch,
full basement, central air
cond., large lot.
Price \$ 110,000
Tel.: (708) 562-0398

Apt. for Rent

5 large rooms, 2 bedrooms, near Austin
and Cermak. Heated. Call after 6 PM -
656-3610.

PRONAJMU
4 místnosti (2 ložnice) s topením
a chlazením, prádelna k disposi-
ci, pro starší lidi, no pets. \$400
měs. Tel. 656-2010.

Kde možno koupit Hlasatel:

Austin a Čermák Rd.,
ve stánku Cicero.

Miloš Pancner,
6038 W. Čermák Rd., Cicero.
Prague Sausage,
6312 W. Čermák Rd.,
Berwyn - pouze nedělní
Redakce Hlasatele,
6426 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Fred Pancner,
6514 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Roh Oak Park a Čermák Rd.,
Berwyn - stánek.

26th a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.
Čermák Rd. a East Ave.,
Berwyn, stánek.

V New Yorku: Candy Store,
1437 - 1st Ave.,
New York, N. Y.

Optimo,
150 East End Ave.,
New York City, N. Y.

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

Dům o 16ti bytech, jižní Cicero, 16 roků
starý. Příjem \$ 72.500

Naším milým čtenářům na vědomí:

Při prohlídce knih jsme
zjistili, že mnoho našich
čtenářů "čte na dluh". Pro-
to jsme byli nuceni rozestat
velký počet upomínek, což
nám zabrálo hodně času, a
také stálo hodně peněz za
poštovné, které je dnes vysoké.
Prosíme, zasílejte před-
platné včas. Děkujeme.

NON - STOP
Chicago - Vídeň 579.00 round trip
nízké ceny na půjčení auta ve
Frankfurtu nebo ve Vídni. Space
limited - omezený počet míst!
AMAZING HOLIDAYS TRAVEL
Tel. (708) 495-1778

Nová kniha

Právě vyšla kniha Petra Roma-
na "Vlečen pod šibenici". Autor
odsouzený k trestu smrti, očitý
svědek, poutavě a s napětím
vypráví o období stalinismu v naší
vlasti. Kniha by měla být v každé
rodině a měli by ji číst příslušníci
všech generací. Cena 20 dolarů
plus 2 dolary poštovné a expedice.
Objednávky: Editions VERI-
TAS, C. P. 2130, Ste-Julie, Qué.,
Canada J0L 2C0.

Různé

ČS. SVĚT se stal konečně časopisem pro všechny Čechy a Slováky žijící mimo vlast. Pomozte i Vy zajistit jeho další vycházení. Objednávky, roční předplatné (32,- DM, 19,- \$, 110 Ffrs, 225 öS), jakož i příspěvky na fond časopisu zasílejte na adresu: ČS. SVĚT, Vinohradská, 46, 120 41 Praha 2, ČSSR.

Help Wanted

Bartender - Kitchen help -
Waitress - part time or full time.
Tel. 484-6733.

POSTAL JOBS

Start \$11.41-hr. + benefits.
For exam and application infor-
mation, call 7 days 8am to 10pm
1-216-324-2102 ext. 102.

PRÁCI HLEDÁ

42letý věrný a poctivý Čech.
Chce přijet do USA; je vyučený
zámečnick, svářeč (electric arch
and flame). Přijal by jakoukoliv
práci. Má základní znalosti v
angličtině. Můžete-li pomoci,
pište do Hlasatele.

Zn. 'Pod kostelíčkem'

Help Wanted

DIRECT CARE STAFF

Not-for-profit organization serving children and adults with mental retardation and other developmental challenges seeks Direct Care Staff to assist clients with daily living skills. A variety of full and part-time positions are available and there are three shifts to choose from. Must have high school diploma or equivalent and be an insurable drive. Call Michele Begovich at 708-358-5510, Ext. 119, for more information or send application letter to:

LITTLE CITY FOUNDATION
1760 West Algonquin Road
Palatine, IL 60067
Equal Opportunity Employer M-f

Help Wanted

\$270.00 WEEKLY - No selling or experience. Immediate local openings. Write: JADE W., P. O. BOX 8072, ASPEN, CO. 81612. 1-303-923-4453.

Různé

Vypomohu starší ženě v domácnosti - Berwyn-Cicero. Tel.: 780-6097.

Seznámení

Pohledná blondýnka, 40 let, menší postavy, dobrá hospodyně a kuchařka, hledá hodného, finančně zajištěného muže. Do 8. June v USA. Zn.: "Bydlím v Praze."

(312) 484-1118
marina's
BEAUTY SALON
Home of the finest permanent waving
Visit Marina's new salon - formerly at 26th St. & Main.
now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

Trička s V. Havlem

Plánujete cestu do ČSR a nevíte jaký dárek přivést? Nemůžete se rozhodnout jaký dárek věnovat svým přátelům? Rada je lehká! Tričko (T-Shirt) s portrétem nového československého presidenta VACLAVA HAVLA.

K dostání za \$8.50 pouze v Bohemian Crystal, 639 N. Blackhawk Dr. Westmont. Tel.: (708) 789-1981.

Různé

Mám 33 rokov a veľmi túžim sa dostať do USA. Mám seriózny prístup k starším ľuďom, a preto by som ich chcel opatrovať a takto im spríjemňovať chorobu, alebo starobu. Može to byť aj človek pripútaný na lôžko. Bola by som rada keby o túto ponuku prejavil záujem krajan zo Slovenska, s ktorým by som sa mohla bez problémov dohodnúť. Keby však prejavil záujem aj vrátiť sa do rodného Slovenska, mohla by som mu zabezpečiť opateru v našom novom rodinnom dome na Východnom Slovensku. Stačí napísať na vyššie uvedenú adresu. Bližšie informácie o mne a prípadne fotografie nášho rodinného domu na požiadanie zašlem.

Za kladné vybavenie mojej serióznej ponuky Vám vopred ďakujem.

Adresa: Agnesa Fedorišínová,
072 23 Staré č. 110, okres Michalovce, Česko-Slovensko, Európa.

Noví emigranti

Jsme noví emigranti z Československa. Přijeli jsme do USA 27. března 90 z Recka, kde jsme čekali 20 měsíců na emigrační visum. Přijmeme každou práci nebo finanční pomoc od krajanů v USA. Bydlíme prozatím u pana Kantora, 2311 S. Cuyler, Berwyn, Ill. 60402. Tel. (708) 484-1018. Děkujeme.

Manželé Robert a Karin Kochovi (noví emigranti z Československa)

Video služba

Na objednávku vám natočím jakoukoliv událost v ČSSR a zašlu vám ji na udanou adresu v USA. (*Rodinné události, folklorní spříjatky, rodinné oslavy, příbuzné, přátele...). Pište na adresu: Petr Zajíc, Energetik, 69612 Hovorany 734, Morava, Československo.
č. tel. 0 11 42 62895238

Jaroslav Moudrý

Německá policie za osobní účasti K. H. Franka použila veškerého násilí, aby demonstrace potlačila. Mezi zraněnými byl 24letý posluchač lékařské fakulty MUC Jan Opletal, který podlehl dne 11. listopadu 1939 svému zranění." Potud ono memorandum čs. vlády po válce.

Pozorný čtenář si jistě povšimne, že ve všech oficiálních zprávách čs. vlády, ovšem t. zv. "vlády", nebot' ji nikdo nevolil jako nikdo nevolil dnešní "vládu, presidenta a členy něčeho, co vypadá jako komunistický 'sovět'," vyskytuje se jen jméno Opletala. Stejně je tomu se 17. listopadem, ačkoliv Opletal byl již mrtev. Více světla asi dá pozornému čtenáři časový sled událostí, seřazený dle kalendářních dat, jakož i oficiální seznamy umučených a zavražděných, seřazené dle jejich postavení ve společenském, t. j. v politickém či nepolitickém životě.

Dne 16. listopadu 1939 hlásil dr. Chvalkovský z Berlína protektorátní vládě, že ještě v noci ze 16. na 17. budou obsazeny vysoké školy v Praze. Poválečná kritika říká, že vláda měla alespoň studenty varovat. K tomu dlužno krátce poznamenat: Jak? Radio neměla k dispozici a nic nebylo pod její kontrolou. Měli snad běhat dům od domu a kolej od koleje, kde všude bydleli studenti? Mimoto akce byla již v proudu! "Od půlnoci gestapo bylo již v budově České techniky, v Hlávkově koleji, v Masarykově koleji atd. Střelení, kulometry na všech rozích kolem vysokých škol a kolejí, odvážení studentů ven z Prahy." To vše se událo do 9.39 ráno.

Ze záznamu předsedy protektorátní vlády gen. Aloise Eliáše o době, kdy vláda čekala na návrat Protektora z Berlína: "...Po rozmluvě se státním sekretářem K. H. Frankem..., odešel jsem a svolal pak poradu ministrů na 19.30 hod., do Kolovratova paláce. Mezitím došla zpráva, kterou získal ministr vnitra, o jménech odsouzených a zastřelených studentů. Jsou to:

Dr. Josef Matoušek, universitní docent a předseda programové komise Národního souručenství;

Dr. Jaroslav Klíma, předseda Svazu českého studentstva;

Jan Weinert, předseda pražského Svazu;

Václav Šafránek, funkcionář Svazu NS.;

Dr. František Skorkovský, zahraniční referent a předseda zahraničního odboru studentstva;

Josef Adamec, tajemník Ústředního svazu národního studentstva v Praze;

Jan Černý, předseda spolku mediků;

Marek Frauwirth;

Bedřich Koula, jednatel Národního svazu českého studentstva."

Potud záznam gen. Eliáše.

Jak jest uvedeno ve zprávě o průběhu zákroku německé policie v Nové kolonii, oznámili dne 17. listopadu 1939 o 9. hod. dopolední Němci studentům této kolonie shromážděným v jídelně, mimo jiné, že **vedení českého studentstva bylo co nejpřísněji potrestáno**".

Těmito slovy mysleli nacističtí teroristé v uniformách německé říšské policie zřejmě zastřelení **9 funkcionářů studentských spolků**.

Zpráva z roku 1945, ihned po ukončení války, kdy nebylo času ucesat celou historii jedné z nejtragičtějších událostí českého národa, ne nepodobně zvířecímu aktu Habsburků a dobrodruhů, kteří přitáhli do naší země sice se záplatovanými kalhotami, ale se šlechtickými erby zkrachovaných evropských dvorních kašpárků po Bílé Hoře, říká: "... Nyní přicházíme k prvním 9 mučedníkům českého národa z doby okupace. Oni tvoří s Janem Opletalem, který je jakoby jejich tragickým předvojem, první stráž, první výzvu, první rojnici, již vyslalo pravé vlastenectví proti teroristickým okupantům, kteří už tehdy se osvědčili jako pohotoví vrahové. Jan Opletal byl smrtelně postřelen na ulici, jeho 9 kamarádů bylo zavražděno policií v Ruzyni, **9 studentských funkcionářů nebylo popraveno, oni všichni byli zavražděni a jejich smrt jest kvalifikovatí jako policejní vražda...**"

Zde uvádíme "úmrtní oznámení" o mučednících, jak vyšlo hned po ukončení války. Rozlišuje jasně byt i důstojně náhodnou akci od záměru:

VYSOKOŠKOLŠTI STUDENTI MUČEDNÍCI.

Obět 28. října 1939.

MUC Jan Opletal, postřelen a těžce zraněn 28. října na pražské ulici, zemřel 11. listopadu 1939 na Jiráskově chirurgické klinice v Praze.

Popravení bez soudu dne 17. listopadu 1939

JUC Josef Adamec

MUC Jan Černý

Ing Marek Frauwirth

JUDr. Jaroslav Klíma

JUC Bedřich Koula

doc. PhDr Josef Matoušek

JUDr. František Skorkovský

Ing. St. Václav Štěpánek

prof. Jan Weinert

Toto parte tedy zřejmě rozlišuje mezi náhodnou obětí a záměrem utlačovatelů, aby zasáhli národ přímo na srdci. To byla ovšem cizácká krev. Zda naše vlastní byla lepší jasně svědčí "spisy o této vraždě, která obsahuje podrobné zprávy o všech zavražděných, o některých obsáhlejší, o jiných méně obsáhlé".

"...doc. J. Matoušek, byl členem strany národně demokratické a vedoucím její Mladé generace. Jeho otec byl několikanásobným ministrem obchodu v několika vládách za stranu národně demokratickou a patřil k jejím vedoucím osobnostem...

...dr. Jaroslav Klíma, byl členem národně demokratické strany ...prof. Jan Weinert, náboženství římsko-katolického, ... byl členem Mladé generace strany národně demokratické ... v organizaci Národního souručenství býval studentským referentem ...

...Josef Adamec byl od svých studentských let předákem národního studentstva, byl tajemníkem Národního svazu studentského a Svazu českého studentstva ...

...MUC Jan Černý ... až do února 1939 byl předsedou Spolku mediků ...

...JUDr František Skorkovský ... byl zahraničním referentem a předsedou zahraničního Svazu českého studentstva v Praze ...

...Václav Šafránek ... byl funkcionářem Národního studentského svazu ...

...Bedřich Koula byl jednatelem Svazu českého studentstva, člen strany národně demokratické ...

...Ing. Mark Frauwirth byl komerčním inženýrem ... pracoval krátce na slovenském konsulátu v Praze ... byl znám jako komunist...

Celá záležitost byla připravena Němci již dávno před 28. říjnem 1939. Můj otec mně již v létě 1939 referoval o očekávaných provokacích se strany Němců. Byl až do příchodu Němců členem Nejvyšší rady obrany státu. Jejím předsedou byl gen. Čížek a ze známých osobností byl v ní také gen. Alois Eliáš, oba blízcí a dávní jeho přátelé. Otcovým úkolem bylo zabezpečení pohonných látek pro naši armádu a průmysl v případě války. Hned po vypuknutí války s Polskem, Francií a Anglií mě upozorňoval na možnost policejních i vojenských akcí proti nám. Němci skutečně jen hledali a čekali na vhodnou záminku, aby zastrašujícím terorem zabezpečili si svůj týl před případnými akcemi českého národa. Proto také, byt i jen prozatímní politické vedení, snažilo se národ mírnit a čekat. Nejvhodnějším prostředkem bylo ovšem odstranění české inteligence, jediné možné společenské vrstvy, ze které by mohli vyvstati opravdoví vůdcové národa a ti se nacházeli převážně v nacionalistických kruzích a v lidech silného národnostního cítění.

To se Němcům opravdu podařilo a nic jim nemohlo přijít více vstříc, než odstranění Heydricha, v pozdější době. Stejně taktiky užil po skončení války Beneš, komunisté a strany s nimi spolčené v Národní frontě, jako byla strana lidová, národně socialistická, socialně demokratická a strana slovenských demokratů. Byl to zákaz občanských politických stran, které představovaly jádro opravdu českého národa.

Tento zákaz byl jen splněním tužeb Masaryka, aby strana národně demokratická byla nějakým způsobem zničena. (Zajímá-li váženého čtenáře, kdo financoval Masaryka a jeho postavení vůbec české levici i na Hradě, necht si přečte knihu "Masaryk, Beneš, Hrad; Masarykovy dopisy Benešovi" od dr. Jaroslava Pecháčka a já mu ručím za to, že neuvěří co sám Masaryk psal, kdo ho vydržoval a koho on ty peníze, miliony a miliony vydržoval). Beneš a jeho pohnutkové splnili toto přání a zničili národ ještě více než jej zničil Hitler. Jedním nástrojem a taktikou bylo a do dnešního dne i je, zamlčování **pravých představitelů památky 17. listopadu**. Náhoda a na povrch neutrálně politická osobnost Jana Opletala se stalo jedním z těch instrumentů. Pánové, kteří podepsali výše jmenovaný dopis "presidentu", jistě měli dobrý úmysl. Jako mnoho politicky naivních lidí, domnívali se, že to je boj proti komunismu. Kdyby však znali skutečnosti, jednak by byli bojovali proti němu a ostatním socialistům již před válkou a hlavně, nenachytali by se na trik 17. listopadu. O 17. listopadu přineseme plnou dokumentaci. O její pravosti nemůže být žádných pochyb. Což kdyby si někdo dal čas a přeložil všechny dokumenty, které se mimo jiné nacházejí v amerických knihovnách, a zaslal je stejnému prezidentovi, jemuž byl určen první dopis s "Opletalem"?

Takových případů je ovšem mnoho, ale v důsledku censury za první republiky a diktatury Národní Fronty po válce, lež a ignorance převládají. Jak dlouho? Ujišťujeme, že nebudou již více vládnout příliš dlouho, uvádět náš národ i svět v omyl a sloužit k obhajobě zrádcům, politickým podvodníkům, ignorantům a karieristům všeho druhu.

Daší perličky přinášíme z "Věstníku Československé národní rady americké", č. 400 z ledna 1990. Na str. č. 5 je článek nadepsaný:

ale soukromníci měli vše, ale nejméně o 100 procent dražší.

Důchody starodůchodců se pohybují kolem 1500 korun měsíčně, což je při dnešním kurzu marky asi 70 až 80 marek. Platy jsou kolem 2500 až 3000 korun, ale je zajímavé, každý má dost peněz a marky a dolary chtějí kupovat.

Na třetí návštěvu jsem jela na Vánoce. To už byla nová vláda a vše vypadalo vesele a radostněji. Jen ta politická situace. Začly se tvořit nové strany úplně zbytečně. Třeba také strana sexu, strana mírného pokroku v mezích zákona podle Jar. Haška. No strašné. Noviny plné článků o demokracii, ale asi nikdo neví, jak to v demokracii chodí. To, co se tam dělo asi vše znáte z novin a zpráv v TV nebo rozhlasu.

Odjížděla jsem po zvolení pana Havla prezidentem a čekala jsem jak to vše dopadne. Podle mě to nedopadá nijak dobře. Havel je prezidentem již hnedle půl roku a zatím se tam dohaduje každý s každým, hádají se, bude-li se psát Československo nebo Česko-slovensko, vyhazují se lidé z práce. Když je někdo na pracující přísný, Forum ho odvolá. Demokraticky se vyhodilo 100 poslanců a nových 100 poslanců se tam demokraticky "určilo", bez voleb. Je to pěkný guláš. Republika je chudá, ale první co pan prezident udělal, že převlík hradní stráž, prý je to tradice. Zapoměl ale, že za první republiky sice byla také hradní stráž v jiných uniformách, ale tyto uniformy byly uniformy legií. To byla tradice. Zakoupil v Německu 10 motocyklů BMW 750, jako by nestačily motocykly Jawa, byla by to i propagace, prý stály jen sto tisíc marek a tři auta BMW pro potřebu hradu. Jedno červené a dvě bílá. To vše by se dalo ještě tak nějak omluvit, horší už podle nás je to s návštěvou hned 2. 1. v Německu, kde se veřejně omluvil za Sudety. Zapomněl asi na Lidice to jak Češi museli utíkat při zabírání Sudet a co udělali Němci ve válce, jak se chovali k židům, koncentrační tábory a pod. Oni se snad měli omlouvat a né Češi. Teď vzal na sebe vinu. Bude následovat, že Sudetáci budou chtít zaplatit škody, které utrpěli vystěhováním ze Sudet. Co se řekne, nedá se už vrátit a snad se s tím p. Havel nějak vyrovná.

V Praze se ustanovila komise, která měla určit kdo je za 17. listopadem. Komise přišla k tomu, že vlastně nikdo. Zavřelo se několik vojáků, kteří dostali rozkaz, od koho nikdo neví a je klid. Teď ukazují nový název republiky v TV - ČSFR. Dělá se nový znak snad i vlajka, nevím sice proč. Vše bylo a mělo se to vrátit do stavu před rokem 1948. Když si uvědomíme, že vše odhlasují vlastně poslanci, kteří tam byli za komunistů, tak všechna čest. Jistě všechny tyto blbosti rádi odhlasují.

Nebudu se už o tom všem dál šířit. Nesouhlasím s tím. Nemám sice právo do toho mluvit, ale stále se cítím být Českou a je mě toho všeho líto. Jeden takový postřeh na konec.

Když jsem se vracela z Čech, čekala jsem, jaký budu mít pocit. Jedu-li z domova, nebo se vracím domů. Musím napsat, že jsem se vracela domů. To je asi vše, zatím. V květnu jedu do Čech znovu, i když to stojí tolik peněz.

Moc na Vás na všechny vzpomínám a srdečně Vás zdraví Irena K.

Nový sklad keramiky z Československa je už vystaven v našem obchodě

Těšíme se na vaši návštěvu!

Máme z Československa a jiných zemí největší výběr KŘIŠTALOVÉHO SKLA. Pravé české GRANÁTY a Jablonecká BIŽUTÉRIE.

Dámské ručně vyšíváné BLUZY, vyšíváné OBRAZY Prahy nebo Bratislavy - ZÁSTĚRY a PENTLE ke krojům. KAPESNÍKY, vlnené ŠÁTKY a PANENKY v krojích.

CUKROVINKY, BONBONIERY čokoládové KAFÍČKO s rumovou příchutí.

Do KUCHYNĚ mák, kmín, trhané krupky, sušené hříbky a kuchyňské koření. Mlýnky na maso a nástavce na děláni cukroví. Mlýnek na housku, kráječ knedlíků, strojek na děláni halušek, kuchyňské váhy, formičky na cukroví a bábovky.

Rekordy, kazety, zábavné knihy, slovníky, učebnice a obrázkové knihy pro děti.

BLAHOPRANI v různých řečích - anglické, české, slovenské, polské, německé a italské.

TUZEX - potravinové balíčky bez cla nebo peněžní poukázky do Československa - vyřizujeme rychle a spolehlivě. Různé katalogy k dostání zdarma na požádání.

F. Pancner, Inc.

6514 W. Čermák Road - Berwyn, IL 60402

Obchodní hodiny:

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 6.00 večer;

v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 hod. večer; zavřeno v neděli.

Tel.: (708) 484-3459

"Vystoupení Václava Havla v čs. televizi 18. prosince 1989". Pouze citujeme, neboť se domníváme, že citát je nejlepším komentářem pro inteligentní lidi:

"... Nejprve bych měl říci něco o sobě. Dvacet let tvrdila oficiální propaganda, že jsem nepřitelem socialismu, že chci v naší zemi obnovit kapitalism, že jsem ve službách světového imperialismu, od něhož přijímám tučné výslužky, že chci být majitelem různých podniků a vykořisťovat v nich lidi a tak dále, a tak dokola. Byly to všechno lži, jak se záhy přesvědčíte, protože tu brzy začnou vycházet mé knihy..."

"... Ale zkazit se tím vlastně nic nedá. To věděl Masaryk, když se rozhodl pro svobodný československý stát..."

"... Druhou podmínkou, kterou si kladu je, že po mém boku, at už v jakékoliv funkci, bude stát Alexander Dubček. Je to po Milanu Rastislavu Štefanikovi pravděpodobně nejvýznačnější muž, kterého dalo Slovensko naší zemi a světu. Nedopustím, aby se jakýmkoliv temným silám podařilo vrazit klin mezi něj a mne, a tím i mezi naše dva národy..."

The American Bulletin č. 383 vydávaný ČSNRA z března t. r. přináší na str. č. 3. v rubrice nadepsané "The American Viewpoint", mezi jinými oslavnými články na Havla, také jeden z názorů Washington Post, známého a vykřičeného levicového tisku této země:

Washington Post, 20. února: "Ne více hříšně supermocnosti" (od Miloše Formana).

Československo bylo kdysi kvetoucí demokracií, která částečně ze zklamání s kapitalismem dala komunistům většinu ve svobodných volbách. Československo vstoupilo do tohoto století jako část monarchie, pak přišlo 20 let demokracie, následováno šesti lety nacistické diktatury, která byla nahrazena dalšími třemi lety demokracie a pak do dnešního dne čtyřiceti lety komunistické diktatury..."

Že "Československo vstoupilo do tohoto století jako část monarchie, to je pro nás novinka. Snad by si ji měl pan Forman dát patentovat. Už jsme četli všelicos, ale takovou s odpuštěním pitomost, jsme ještě neslyšeli. Snad není třeba dalšího výkladu.

Kdy bylo Československo zklamáno kapitalismem, když to byla během těch dvaceti let nejvíce prosperující země na světě, díky našim průmyslovým a obchodním kapitánům, díky našim zemědělcům, díky našim živnostníkům, a šikovným rukám vyučených dělníků? Ano Československo bylo zklamáním politickým a se svým množstvím komunistů a socialistů je vedoucí zemí světa. Kdy byly ty "svobodné volby", které daly komunistům většinu"? Od kdy byla v letech 1945 až 1948 u nás demokracie? Fašistická Národní Fronta, která každému jinému nadávala fašistů?

Pan Forman má popleteno, vždyt je to literát, jako to měl se svým filmem "Mozart". Kdo zná historii Mozarta a jeho okolí, včetně Salieriho, tak si musel povšimnout, že pan Forman, typické dítě, které patří do Hollywoodu k těm všem "Stars War" a "Supermanum", udělal z Mozarta nepřítelů šaška a ponížil velkého skladatele a přítele Mozarta Salieriho, na nějakou příšeru. Zřejmě zná historii Československa jako zná historii Mozarta. Ale k úspěchu v Americe to stačí.

Ale to není vše. Jde zřejmě o dopis zasláný jeho duševním a ideologickým kolegům z Washington Post, ale jeho názor je zařazen Bulletinem pod hlavičkou "The American Viewpoint"! Mnoho lidí se domnívá, že Hollywood je Amerika. Velký omyl. Je to z větší části žumpa, která otravuje celý svět a která je jedním z nástrojů sloužících k jeho ovládnutí jednou vládou, jedním králem-filosofem. Pan Forman je možná z Hollywoodu, ale to neznamená, že by byl pravověrným Američanem, či že zná Ameriku. Jako řada pseudointelektuálů, ani nemá možnost poznat tuto zemi, lidi, jejich pravé smýšlení, jejich problémy a opatrnost, aby se nedostali do sporu s oficiální propagandou, která si často nezadá s "jakostí", propagandy Herr Goebelse. Ameriku zná opravdu jen ten, který pracoval a ne spekulant v nemovitostech či "literáti".

Toto číslo "The American Bulletin" č. 383 z března 1990 si schovám, hlavně pro obsah rubriky "The American Viewpoint", která je kaďením na Havla, přesně v duchu národně socialistickém. Abychom nepobouřili pogramotné estéty, dovolujeme si citovati ze Slovníku jazyka českého od prof. Pavla Váši a dr. Františka Trávníčka: "Kadidlo jest vonná pryskyřice (... pižmem a kadidlem voní. - přísloví); "kaditi", 3. mn. "kadí", podst., jméno "kadění", znamená pálení kadidlo, kouření kadidlem. V přeneseném slova smyslu "kadidlo" znamená také "pochlebování". Někomu však pach kadidla není libým a hlavně, kadidlem se lidé nenají. A to je ten hlavní problem, který čeká český národ. Až přijde hlad, pak vytáhneme všechnu tu záplavu slávy, kterou je znečistován náš veřejný život a připomeneme ji veřejnosti, aby se ztotožněním pravých viníků nebyly takové potíže, jako bývaly v minulosti a aby nebyly v budoucnosti s přítomností.